



bservant

18

Jaargang 15, 12 januari 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

pagina 3

De nevenwerkzaamheden van de medewerkers van de universiteit worden aan strakke regels gebonden, maar niet strak genoeg volgens de leden van de universiteitsraad.

pagina 5

Vaeshartelt komt eindelijk uit de steigers.

pagina 7

De Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten bestaat tien jaar en is al tien jaar op zoek naar gezamenlijke belangen.

pagina 11

De opera 'Het sluwe vosje' en een Winters tale.

pagina 12

Over blozen, tomaten en groentjes.

Dittrich: „Ik wil wel collegevoorzitter blijven”

Vredevoogd blijft bijna zeker in Leiden

Drs. L.E.H. Vredevoogd (56) komt zeer waarschijnlijk niet meer terug als voorzitter van het college van bestuur van deze universiteit. Vanaf vorig jaar juli kleedt hij tijdelijk dezelfde functie bij de Rijksuniversiteit Leiden, en het ziet er naar uit dat hij daar zal blijven. Het wachten is op minister Ritzen, die de knoop moet doorhakken.

Vorige week lekte uit dat de Leidse universiteit eind december een officiële brief naar het departement van onderwijs, cultuur en wetenschap heeft gestuurd, met het dringende verzoek aan minister Ritzen om Vredevoogd te vragen aan te blijven. Minister Ritzen heeft nog niet gereageerd, maar alom wordt verwacht dat zijn antwoord positief zal zijn. Dit vooral omdat de brief samen met vier 'annexen' het standpunt van de belangrijkste universitaire organen vertolkt: het college van bestuur, het college van decanen, de universiteitsraad en de raad van toezicht.

Leiden beschikt tijdelijk over een dergelijk orgaan, dat de facto de bevoegdheden van de universiteitsraad heeft overgenomen. Vorig jaar leidde een bestuurscrisis tot een greep van de staatssecretaris van O&W, destijds mr. J. Cohen. De toenmalige Leidse collegevoorzitter mr. C. Oomen werd ontvoerd, de universiteitsraad werd alle bevoegdheden ontnomen en het adviesorgaan gedegradeerd, en er

werd een raad van toezicht geïnstalleerd. Verder benoemde Cohen zijn ex-collega uit het Maastrichtse bestuurscollege, Vredevoogd, tot tijdelijk voorzitter. Cohen kondigde in een algemene maatregel van bestuur aan dat de uitzonderingstoestand in Leiden wat hem betrof na hooguit een jaar opgeheven zou kunnen worden. Vredevoogd zelf maakte de overstap naar Leiden met de uitdrukkelijke intentie dat het om een interimvoorzitterschap zou gaan. Uiterlijk per 1 april 1995 zou hij terug zijn in Maastricht, omdat dan zijn eventuele herbenoeming voor een derde termijn als Limburgse collegevoorzitter aan de orde zou komen. Recent heeft hij zich echter bedacht. Vredevoogd: „Ja, er is iets in mijn houding veranderd. Vooral vanwege het beroep dat er op mij gedaan is om aan te blijven. Zoiets doet je wel wat.” Lange tijd was hij geen kandidaat: „Ik heb zowel in Maastricht als in Leiden keer op keer bevestigd dat het wat mij betreft om een tijdelijke zaak ging. Vanaf het begin van mijn benoeming is er daarom gezocht naar andere kandidaten, binnen en buiten de universiteit. Ik maakte zelf deel uit van de zoekcommissie. Maar we zijn er niet in geslaagd iemand te vinden. Toen het zoekproces dus vastliep ontstond er een nieuwe situatie.”

Vredevoogd heeft nog niet definitief ja gezegd tegen een eventueel vast collegevoorzitterschap in Leiden. Het verzoek van de Leidse universitaire organen acht hij niet voldoende. Vredevoogd: „Gezien de bijzondere manier waarop ik hier gekomen ben, en de bijzondere bestuurlijke situatie waarin deze universiteit zich bevindt, vind ik het belangrijk dat de minister

mij uitdrukkelijk voor deze functie vraagt. Als dat gebeurt denk ik dat ik in Leiden blijf.”

Verdere mededelingen, bijvoorbeeld over de vraag of hij voorwaarden aan zijn benoeming zal verbinden met betrekking tot de normalisering van de Leidse bestuursstructuur, wil Vredevoogd niet doen. Het Leidse enthousiasme voor Vredevoogd blijkt te stoeien op die kwaliteiten waarmee hij ook in Maastricht de handen op elkaar heeft gekregen. Het feit dat hij in enkele maanden al een strategienota op tafel wist te leggen met een schets van de toekomstige koers van de Leidse universiteit, en daar ook nog eens steun voor verwierf, heeft alom bewondering afgedwongen. Volgens het universiteitsraadslid (en voormalig PvdA-lid van de Tweede Kamer) Arie de Jong is er bij het vorige college op aangedrongen iets dergelijks te doen „tot je er grijs van werd. Zonder resultaat.” Dat Vredevoogd uitgebreide consultatierondes met de faculteiten organiseerde werd als bijzonder ervaren. Hij wordt veel communicatiever geacht dan zijn voorganger. De reacties in Maastricht op het waarschijnlijke vertrek van Vredevoogd zijn redelijk eensluidend. Een vragenronde langs enige faculteitsdirecteuren, college- en universiteitsraadsleden leert dat men het jammer vindt maar niet dramatisch. Jammer, gezien zijn bestuurlijke capaciteiten en zijn grote verdiensten voor de RL. Dat deze universiteit er de afgelopen jaren enige nieuwe opleidingen en een faculteit (cultuurwetenschappen) bij heeft gekregen wordt voor een belangrijk deel op zijn conto geschreven. Anderzijds wordt begrip getoond voor de overstap van de klei-

ne en perifere Maastrichtse universiteit naar het veel prestigieuzere Leiden. U-raadsvoorzitter Spoormans: „De functie daar heeft meer status, levert meer gezag op. Ik begrijp wel dat hij dat wil.” Niettemin verbaasde het nieuws hem toch. Hij had het niet verwacht. De tijdelijk opvolger van Vredevoogd, Dittrich, zegt het evenmin verwacht te hebben „maar wel gevreesd”. Anderen zagen het al aankomen. Directeur Steur van de medische faculteit: „Ik heb nooit zo in die tijdelijkheid geloofd.” Onvervangbaar wordt Vredevoogd niet geacht, bovendien zijn er mensen die een dubbele termijn voor dergelijke functies voldoende vinden. Vredevoogd zou per 1 april acht jaar voorzitter zijn geweest. Het huidige (tijdelijke) collegelid Philipsen is die mening toegedaan. Wat de eventuele overstap van Vredevoogd voor hem betekent is nog onduidelijk. „In ieder geval dat ik langer moet aanblijven dan tot 1 april. Zo snel is er geen ander gevonden. Of ik zelf door zal gaan, weet ik nog niet. Ik ga nu dingen op een rijtje zetten.” De huidige interimvoorzitter Dittrich meldt desgevraagd graag voorzitter te willen blijven. Niet iedereen in de instelling is het daar mee eens. Directeur Luermans van de rechtenfaculteit zal ervoor pleiten om de huidige collegeleden andere functies te geven: Cohen voorzitter, Dittrich gewoon lid, en Philipsen weer rector. „Dat deed hij uitstekend.” Philipsen zelf acht een dergelijke constructie „niet voor discussie vatbaar”, ofschoon hij erkent dat zijn hart vooral bij de rectorstelefoon, onderwijs en onderzoek, ligt.

Wammes Bos



In Leiden besturen kan ook altijd nog. Vredevoogd stapt waarschijnlijk over. (foto Loek Zuyderduin)



• Supersonische Swingkelder, KOKO's FESTIVAL III,
18 jan. Einsteinerstr 32

- De keus: 600 economiestudenten of 45 met ervaring? MST, de keus voor relevante werkervaring!!

LensClub

Antwoordnr. 60545, 3060 WB Rotterdam
TOPTIEK, Markt 28, Maastricht, tel. 043 - 217061

• HET IS WEER ZOVER... GA UIT JE DAK OP HET
BLOKFEEST VAN OURANOS OP DO 26 JAN IN DE
MOMUS. GRATIS HAPJES

© Stichting
Observant
Niets uit deze
uitgave mag zonder
voorafgaande
schriftelijke
toestemming van de
hoofdredacteur
geheel of
gedeeltelijk worden
overgenomen.

Dertig erkenningsaanvragen voor onderzoekscholen

De universiteiten hebben in december maar liefst dertig nieuwe erkenningsaanvragen voor onderzoekscholen ingediend. Samen met de 62 al erkende scholen komt nu het magische aantal van honderd in zicht. Drie kleine instellingen (Maastricht, Eindhoven, Wageningen) blijken bezig met een inhaalslag: ze zijn 'penvoerders' van elf aanvragen. Van de groten was vooral Groningen - dat vorig jaar drie plannen afgekeurd zag - heel terughoudend.

Op oudjaar 1994 viel de deadline. Universiteiten die wilden meedoen aan de nieuwe erkenningsronde voor onderzoekscholen moesten uiterlijk die dag hun aanvraag naar de akademie van wetenschappen (KNAW) sturen. Omdat elke aanvraag overleg vergt met deelnemende onderzoekers en verantwoordelijke besturen, was de tijdsdruk hier en daar groot. Zo besprak de Leidse universiteitsraad nog op 23 december de plannen voor twee 'eigen' scholen en zeven andere waar men aan meedoet; zelfs toen nog ontbrak de instemming van een faculteit met een van de mede-ondertekende plannen.

Vorig jaar werden er nog 50 aanvragen ingediend, waarvan echter een kwart werd afgewezen. Die afwijzin-

gen hebben sommigen terughouden-der gemaakt. Vooral Groningen, dat eerder op zeven aanvragen drie mis-sers incasseerde, is nu heel voorzich-tig. Alleen de geplande landelijke school voor functionele oecologie wordt, met de nodige aanpassingen, nu heringediend. Over de andere af-gewezen plannen wil men nog naden-ken.

Maar de daling van het aantal aanvr-agen is ook een teken dat langzaam het punt van verzadiging nadert. Instellin-gen als Utrecht, Amsterdam (UvA) en Groningen hebben na deze erken-ningsronde al ruim driekwart van hun aio's in onderzoekscholen zitten; van hen zijn niet veel plannen meer te verwachten. Hetzelfde geldt landelijk voor de medische en de bèta-facultei-ten. Deze vakgebieden zijn al prak-tisch verkaveld en zorgen nog maar voor enkele plannen; dit jaar over-heersen daarom de alfa's, gamma's, biologen en technici het aanvraagcir-cus.

Enkele kleinere instellingen zijn be-gonnen met een inhaalrace. Maast-richt, dat pas één erkende onderzoek-schoon telt, diende dit jaar maar liefst vier aanvragen in. Wageningen en Eindhoven kwamen elk met drie nieu-we plannen. Deze instellingen doen daarmee nauwelijks onder voor de drie grootste aanvragers van dit jaar - Utrecht (5), Amsterdam (4) en Delft (4). Of al deze aanvragen even kans-rijk zijn, zal over een half jaar duidelijk zijn.

Maar niet alle achterblijvers van de eerste aanvraagronde zijn in bewe-ging gekomen. Tilburg heeft sinds 1992 slechts één onderzoekschool (het Center, voor economie). Dit jaar is

opnieuw geen aanvraag ingediend. Ook de Erasmus Universiteit paste: het Tinbergen-Instituut, dat afgelopen jaar geen erkenning kreeg wegens een onvoldoende samenhangend on-derzoekprogramma, wordt pas in een volgende ronde opnieuw in stelling gebracht.

Bij de erkenningsaanvragen zit dit keer een reeks scholen die voortbou-wen op aio-netwerken in soms nog jonge en kleine vakgebieden. Voor-beelden zijn de onderzoekscholen voor vrouwenstudies en rechten van de mens (beiden ingediend door Utrecht) en een school over weten-schap, technologie en moderne cul-tuur, ingediend door Maastricht.

Bij elk van deze initiatieven zijn maar twintig tot dertig aio-plaatsen ge-moeid. Dat is klein vergeleken met de norm van veertig aio's van de erken-ningsprocedure, maar sinds vorig jaar kan in kleinschalige vakgebieden van deze norm worden afgeweken - mits men kan laten zien dat de school toch een nuttige zwaartepuntfunctie in het vakgebied vervult.

Verder valt op dat onderzoekers in de (veld-)biologie en het milieu-onder-zoek een hernieuwde poging doen om hun werk te structureren. Op dit terrein zijn vier plannen ingediend, waarvan drie reprises van aanvragen die eerder zijn afgewezen. De UvA komt opnieuw met 'biodiversiteit', Groningen met 'functionele oecolo-gie' en Wageningen dient 'milieuche-mie en toxicologie' opnieuw in. Nieuw is daarnaast de landelijke onderzoek-schoon voor milieuwetenschappen, voorgedragen door de VU.

HOP, Frank Steenkamp

Twaalf procent minder voor Maastricht

Vooraanmeldingen zakken dramatisch

De twijfel onder jongeren om te gaan studeren slaat keihard toe. Het aantal vooraanmeldingen bij de universiteiten is, vergeleken met een jaar geleden, teruggelopen met ruim 20 procent. Rotterdam, Tilburg en Eindhoven krijgen opnieuw de grootste klappen. Maastricht en Wageningen springen er met een daling van ongeveer twaalf procent nog het beste uit. Ook het hoger beroepsonderwijs krijgt een ernstige terugslag. Daar daalden de cijfers met 22 procent.

De vooraanmeldingen dalen voor het vierde achtereenvolgende jaar. Nooit eerder was de schok echter zo hevig. Vanaf 1991 liepen de cijfers telkens met zeven tot negen procent terug. De daling in de uiteindelijke inschrij-vingen week hier hooguit enkele pro-centen van af.

Een mogelijke verklaring voor de te-genvallende aanmeldingen is dat jon-geren hun beslissing om te gaan stu-deren massaal uitstellen, wegens de onlangs losgebarsten discussie rond de verhoging van het collegegeld en de invoering van de prestatiebeurs.

Het is ook mogelijk dat velen van hen om deze reden zelfs helemaal afzien van een studie.

"Dit kabinet laat ontegenzeggelijk zijn sporen na", zegt bijvoorbeeld voorlichter F. Munnichs van de Er-asmus Universiteit Rotterdam, de zwaarst getroffen van allemaal. "Je ziet de laatste jaren voortdurend dat studenten zich steeds later aanmel-den. De huidige onduidelijkheid in het hoger onderwijs zal die trend zeker versterken. En wellicht zullen veel stu-denten eieren voor hun geld kiezen en helemaal niet meer gaan studeren." De Informatie Beheer Groep (IBG), le-verancier van de cijfers, benadrukt dat de vooraanmeldingen lang niet alles zeggen over het aantal uiteindelijke inschrijvingen. "Die kunnen best mee-vallen", zegt een woordvoerder. "Vorig jaar draaide er vanaf oktober bij-voorbeeld een postbus 51 spot, waar-in scholieren werden opgeroepen zich voor december aan te melden. Dat is dit jaar niet gebeurd."

Duidelijk is in ieder geval wel dat de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Katholieke Universiteit Brabant in Til-burg en de Technische Universiteit Eindhoven net als vorig jaar flink ter-rein verliezen op de andere universi-teiten. Met name Rotterdam en Til-burg hebben al jaren te kampen met een teruglopende belangstelling voor economie en bedrijfskunde.

HOP, Marcel Wiegman

Studentenstop straks niet meer aanvechtbaar

Het kabinet wil voor universiteiten en studenten de gang naar de rechter blokkeren, wanneer zij het oneens zijn met de instelling van een studentenstop.

Onlangs tekenden de universiteiten van Utrecht en Maastricht nog met succes beroep aan tegen de hoogte van de arbeidsmarktfixus, die dit jaar voor geneeskunde was vastgesteld. Het ministerie van onderwijs kan de toegang tot een opleiding beperken als verwacht wordt dat er onvoldoen-de werk is voor de afgestudeerden van

die opleiding. De studie geneeskunde is een van de bekendste opleidingen met zo'n fixus. Afgelopen jaar gingen de universiteiten van Utrecht en Maastricht echter naar de rechter, omdat zij het niet eens waren met de beslissing van de toenmalige staatsse-cretaris van onderwijs, Cohen, om de instroom op hun faculteiten genees-kunde te beperken tot respectievelijk 180 en 163 eerstejaars. Utrecht wilde groeien tot 210 eerstejaars en Maast-richt tot 200.

Tot verrassing van het ministerie van onderwijs kregen beide universiteiten gelijk. Het ministerie was ervan uitge-gaan dat beroep tegen de fixus über-

haupt niet mogelijk was. De rechter bepaalde in kort geding echter dat de universiteiten dat recht wel degelijk hebben. Daarnaast stelde hij dat Co-hen de instelling van een studenten-stop niet goed had onderbouwd. Uit de uitspraak bleek bovendien dat ook studenten naar de rechter kunnen stappen om een studentenstop aan te vechten. Zij kunnen een beroep doen op de wettelijke plicht van universitei-ten om hun capaciteit uit te breiden. Het ministerie is bang dat de rechter-lijke uitspraak iedere studentenstop onmogelijk maakt. Dat zou beteke-nen dat de universiteiten alle studen-ten moeten aannemen die zich aan-

melden. Bij geneeskunde waren dat er in 1994 ongeveer 5300, terwijl er vol-gens de arbeidsmarktfixus maar ruim-te is voor een kleine 1700 eerstejaars. Het kabinet stelt nu voor een fixusbe-sluit voortaan te beschouwen als alge-meen verbindend voorschrift. Dat sluit iedere beroepsmogelijkheid uit, waardoor bijvoorbeeld een betere onderbou-wing van de fixus achterwege kan blij-ven. Voor de studie jaren 1994-1995 en 1995-1996 wil het kabinet de studen-teninstroom bij geneeskunde daar-naast eenmalig bij wet vastleggen. De eerder door de rechter toegekende verhoging van de instroom in Utrecht en Maastricht wordt daarbij overigens

niet teruggedraaid.

Met het plan van het kabinet wordt een eerder voorstel van de universitei-ten om voortaan zelf het aantal eer-stejaars vast te stellen terzijde gescho-ven. Voor volgend jaar wilden zij het-zelfde aantal studenten geneeskunde aannemen als dit jaar. Volgens dit sys-teem moeten de universiteiten echter ieder jaar opnieuw tot een compromis komen over de verdeling van het aan-tal eerstejaars, waardoor de uitkomst voor de langere termijn verre van ze-ker is.

HOP, Marcel Wiegman

Universiteitsraad wil uniforme regeling nevenwerkzaamheden

De universiteitsraad van de RLU adviseert het college van bestuur om zijn nieuwe regeling voor nevenwerkzaamheden op de hele universiteit van toepassing te verklaren. Het college had eerder voorgesteld om de faculteiten de vrijheid te geven op een aantal punten van deze regeling af te wijken.

Tijdens de laatste vergadering van de universiteitsraad, vlak voor kerst, maakte collegevoorzitter Dittrich dui-delijk dat de nieuwe regeling 'werk-zzaamheden voor derden' als richtlijn

en niet als wet van Meden en Perzen moet worden geïnterpreteerd. Als fa-culteiten of diensten aannemelijk kunnen maken dat hun organisatie onmogelijk met de universitaire rege-ling uit de voeten kan, is een afwijking van de richtlijn toegestaan.

De regeling 'werkzaamheden voor derden' bepaalt dat een universitair medewerker alleen met toestemming van zijn directe chef voor een ander mag gaan 'bijkluken in de baas zijn tijd'. De medewerker mag daaraan niet meer dan tien procent van zijn werktijd besteden, en alles wat hij meer verdient dan de vrije voet van vijfduizend gulden vloeit in de kas van zijn vakgroep of dienst. Vakgroep-voorzitters en diensthoofden moeten jaarlijks aan de directeurs van hun faculteit of dienst rapporteren over

alle nevenwerkzaamheden in hun be-heersgebied.

Hoewel "cultuurverschillen" volgens Dittrich rechtvaardigen dat de facul-teiten op onderdelen van de universi-taire richtlijn afwijken, valt volgens hem aan een aantal uitgangspunten niet te tornen. Meldplicht en maxima-le tijdsbesteding aan nevenwerk-zzaamheden staan buiten kijf: "Iemand die meer tijd aan nevenwerkzaamhe-den wil besteden moet voor dat ge-deelte van zijn aanstelling maar ont-slag nemen."

De collegevoorzitter wil echter niet kost wat kost vasthouden aan het maximumbedrag van vijfduizend gul-den dat 'bijkluksende' medewerkers in eigen zak mogen steken. Sommige faculteiten zouden daardoor ernstig belemmerd kunnen worden in hun

concurrentie met het bedrijfsleven als het gaat om de werving van personeel met een hoge 'marktwaarde'. Om die reden hanteert economie een vrije voet van 15.000 gulden. Bij rechten geldt zelfs helemaal geen maximum. Medische specialisten vallen onder een aparte regeling.

Een meerderheid van de universiteits-raad keurde Dittrichs flexibele hou-ding af en stemde voor een motie van buitenuniversitair lid H. de Waal Ma-lefijt. Deze behelsde een advies aan het college om de regeling 'werk-zzaamheden voor derden' voor de hele universiteit, zonder uitzondering, van toepassing te verklaren. Als argumen-ten werden "helderheid" en "gelijk-heid" aangevoerd: "Het mag niet zo zijn dat twee medewerkers van ver-schillende faculteiten, die bij wijze van

spreken in dezelfde onderzoekschool werken, via verschillende lijnen ver-schillende inkomsten kunnen over-houden aan nevenwerkzaamheden", aldus de indiener van de motie. Om-dat het slechts een advies betrof, de raad had in deze kwestie geen beslis-sende bevoegdheid - kan het college gewoon verder gaan op de ingeslagen weg. Hoewel het college van bestuur zich nog niet over de motie heeft ge-bogen, verried Dittrichs kwalificatie van de motie ("destructief" en "on-mogelijk") de uitkomst. "We zullen de faculteiten in ieder geval vragen om te streven naar een overname van ons voorstel. Ze zullen ons nog harder moeten overtuigen als ze daar van af willen wijken", aldus de collegevoor-zitter.

Wim Ortjens

Geen hitlijsten over onderwijskwaliteit

De universiteiten hebben voorlopig hun plan ingeslikt om bij onderwijsvisitaties een landelijke kwaliteitsvergelijking in tabelvorm te publiceren. Deze 'consumentenbond-achtige' aanpak riep teveel verzet op. Ook diverse beoordelaars maakten er bezwaar tegen. Ze wilden hun mooie woorden niet versimpeld zien tot "eendimensionale" symbolen of rapportcijfers. De vraag is echter of dat te voorkomen valt.

In april 1993 hadden de universiteitsbesturen besloten om in visitatierapporten wat scherpere kwaliteitsoordelen op te nemen. In de nieuwe ronde visitaties die het jaar daarop begon, zouden ook vergelijkende tabellen worden opgesteld. Maar in de eind november verschenen visitatie Kunstwetenschappen, het eerste rapport uit de 'tweede ronde', zoekt men vergeefs naar zulke tabellen.

Na bezwaren uit de nieuwe visitatiecommissies zijn de universitaire rectoren namelijk op hun plan teruggekomen. Volgens een VSNU-notitie vreesden de beoordelaars dat rapportcijfers verkeerde associaties zouden wekken. Daarom is in oktober besloten dat er in de visitatierapporten toch geen vergelijkende tabellen komen. Intern kan een commissie wel een tabel

maken als hulpmiddel voor het schrijven van het rapport. Maar, benadrukt de VSNU-notitie: buiten de commissie heeft zo'n tabel "geen enkele status".

Een belangrijke aanleiding voor deze ommezwaai blijkt een hitlijst te zijn geweest die De Volkskrant eerder dit jaar afdruckte. Het dagblad zei dit lijstje - waarop de grote universiteiten onderaan bungelden - te baseren op visitatierapporten. Maar volgens de VSNU lenen deze rapporten zich absoluut niet voor zulke eendimensionale vergelijking. En om de verleiding tot simplificatie niet te vergroten ziet men nu af van vergelijkende tabellen. De "kwalitatief geformuleerde" oordelen moeten voor zichzelf spreken. Opvallend is dat ook het plan om wel tabellen te publiceren, indertijd mede was ingegeven door hoe de media met visitatierapporten omgingen. Tot ergernis van de VSNU werden op grond van visitaties her en der uiterst willekeurige vergelijkingen tussen opleidingen gemaakt. "Dan kunnen we beter zelf tabellen maken die recht doen aan alle relevante aspecten", was twee jaar terug de redenatie van de rectoren. Nu de visitatiecommissies afzien van vergelijken-de tabellen, kunnen anderen dus nog steeds proberen om uit de rapporten hitlijsten te destilleren. "Maar volgens ons kan het niet", zegt drs. M. van der Weijden van de VSNU. "Als anderen de visitaties toch zo gebruiken, is dat niet onze verantwoordelijkheid".

HOP, Frank Steenkamp

'Voorlichting beter dan selectie'

Het is verstandiger om scholieren zelf te laten bepalen wat zij gaan studeren, dan om hun te selecteren op basis van hun eindexamencijfers. Deze 'zelfselectie' kan nog effectiever zijn als studenten snel wordt duidelijk gemaakt welke kennis en vaardigheden zij nodig hebben om de opleiding met succes af te ronden.

Dat concluderen onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam in het onderzoek 'Verder studeren'. De aanbeveling sluit naadloos aan op de wens van minister Ritzen dat scholieren en studenten eerder en beter naar een 'passende' opleiding

worden verwezen.

Dat zelfselectie effectiever is, concluderen de onderzoekers uit het gegeven dat veel studenten die een 'te laag' eindexamencijfer hebben gehaald toch voor een bepaalde studie kiezen. De onderzoekers maken daarbij het voorbehoud dat onbekend is of deze 'eigenwijze' studenten later niet als nog afhaken. Uit nog niet gepubliceerd vervolgonderzoek blijkt volgens onderzoeker J. Roeleveld echter opnieuw dat het eigen oordeel van een student over zijn slaagkansen betrouwbaarder is. Bij een gemiddeld eindexamencijfer van 6,5 hadden 230 van de 1015 geënquêteerde universitaire studenten niet mogen gaan studeren. In werkelijkheid zagen slechts 40 daarvan af.

HOP, Pieter Evelein

Beneluxië

De vraag blijft of in Kamer 2 de geurtjes zijn blijven hangen die daar vrijkwamen toen het familiebezoek van kerstman Poncke Princen over de parlementaire tong gleed. De spuitbus met de verrassende luchtjes zal nu wel belemmerend zijn. Maar de politieke reukindustrie lijkt op volle toeren te draaien. Dat belooft een wonderig nieuwjaarsklimaat in Kamer 2. Niet moeilijk voor paragnosten om vooruitziende blikken door Kamer 2 te werpen. Zo wordt voorspeld dat de huurders van Kamer 2 zich zullen gaan buigen over het vraagstuk of de vermoedelijke toekomstige gemalin van de troonopvolger (de andere Princ) tijdens de kerstdagen van 1995 mag onthijten aan de tafel van haar toekomstige schoonouders.

En dan de kwestie 'onze jongens'. Zullen de blauwhelmen met Pasen naar huis toe mogen ondanks protesten van de oudstrijders van de divisie Zandbazen?

Een andere stoetvraag zal zich richten op de kwestie 'Actiegroep Boze Moeders van Professoren', opgericht na de geplande sluiting van de universiteiten aan de Maas of een

andere rivier naar keuze. Zal de actiegroep (met de kinderen) een visum voor België worden geweigerd?

Zal Carter de Nederlandse bodem mogen betreden om, op uitnodiging van de VSNU, te bemiddelen tussen studenten en universiteitsbesturen?

Komt er werkelijk een motie van treurnis om uiting te geven aan het ongenoegen dat zal ontstaan als in Kamer 2 duidelijk wordt dat de Oost-westbaan toch geen fietspad blijkt te zijn van Beek naar Maastricht?

Allemaal bespiegelingen van paragnosten die in het niet vallen bij het plan om de Staat der Nederlanden eindelijk op te heffen en over te gaan tot de orde van de dag in een nieuw Beneluxië. De paspoorten worden ongeldig verklaard en alle voormalige staatsburgers kunnen zich melden als asielzoeker in het beloofde land Beneluxië.

Dan krijgt de VVD het nog druk.

Deze Vereniging voor Volkoren Democratie zal er dan uiterst terughoudend voor zorgen dat het kersverse toelatingsbeleid meer dan strikt wordt toegepast. Er vinden nog nooit

nuari 95

Zeg maar JA tegen het leven



'Koninklijk promoveren'

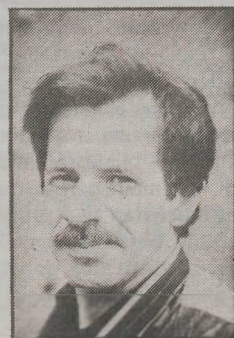
Kasteel Vaeshartelt opent haar poorten

- 17de eeuws kasteel
- gesitueerd aan de rand van Maastricht
- prachtig gelegen in een 7 hectare groot Engels park
- sfeervolle bar, lounge en binnentuinen
- bourgondisch restaurant
- feesten op maat
- klassieke ontvangst zalen
- 84 hotelkamers op drie-sterren niveau
- voldoende parkeergelegenheid

Voor meer informatie:

telefoon 043 - 690200

Postbus 4524, 6202 SB Maastricht



Ton Brouns

vertoonde 24-uurs toelatingsdebatten plaats in Kamer 2. Het mag tenslotte niet te vol worden in Beneluxië. En wie er niet in mag, hoeft echt niet te treuren. Het blijft altijd mogelijk om een speciaal visum te krijgen voor de kerstdagen. Elke aanvraag moet wel nog even apart besproken worden in Kamer 2. Dat spreekt. En Endemolst (Endemol Staatstelenet) straalt alles permanent live uit op Beneteve 1, 2, 3, 4, 5 en 6. Poncke Princen For President!

Studenten betalen niet voor blokkade

De Nederlandse Spoorwegen zullen de schade die drie weken geleden is aangericht bij de studentenblokkade van het centraal station in Utrecht niet verhalen op de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) of individuele actievoerders.

Ook de reizigersvereniging Rover, die onmiddellijk na de actie juridische stappen aankondigde, is op zijn schreden teruggekeerd. Duizenden studenten gingen 14 december in Utrecht op de rails zitten, nadat zij in de binnenstad hadden deelgenomen aan een demonstratie van het Utrechtse actiecomité BUSS (Boze Utrechtse Studenten en Scholieren) tegen de bezuinigingen op studiefinanciering en hoger onderwijs. Door de actie liep het treinverkeer in een groot deel van Nederland ernstige vertraging op. De politie weigerde in te grijpen uit angst voor slachtoffers onder de studenten. De schade van de actie bedroeg enkele miljoenen gulden, als gevolg van gederfde inkomsten, de inzet van speciale bussen en het omleiden van treinen.

Volgens de NS is het onmogelijk om die schade te verhalen op de LSVb of actiecomité BUSS, omdat zij de blokkade niet hebben georganiseerd. Het aanspannen van civiele procedures tegen personen op basis van film- en foto-opnames biedt daarnaast onvoldoende kans op succes, vinden de NS. Reizigersvereniging Rover stelt dat zij geen individuen kan aanklagen, omdat er geen arrestaties zijn verricht. Bovendien zijn er bij de vereniging weinig klachten van reizigers binnen gekomen, aldus een woordvoerder.

De LSVb en BUSS hebben van meet af aan de verantwoordelijkheid voor de blokkade afgewezen. Zij weigerden zich er echter van te distantiëren, omdat ze zich de 'spontane boosheid' van de studenten en scholieren goed konden voorstellen. De gemiddelde studentenorganisatie ISO sprak zich wel onomwonden tegen de blokkade uit. Volgens een opgave van de LSVb is er tussen september en december minstens 134 keer actie gevoerd door studenten. Voor eind januari zijn nieuwe protesten tegen de collegegeldverhoging en de bezuinigingen op de beurzen aangekondigd.

HOP, Marcel Wiegman

Studiefinanciering lokt lage inkomens niet

In tegenstelling tot wat de overheid had beoogd, heeft de studiefinanciering studenten uit lagere inkomens niet gestimuleerd om te gaan studeren. Dat blijkt uit de publicatie Profijt van de overheid, deel 3 van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Een officiële doelstelling van de wet op de studiefinanciering, die in 1986 is ingevoerd, luidt dat studiefinanciering de toegankelijkheid moet waarborgen en waar nodig verbeteren. Echter, de belangstelling van lage inkomens is sindsdien niet toegenomen. Van het budget voor studiefinanciering kwam in 1983 16 procent terecht bij de onderste 40 procent van de inkomensgroepen. In 1981 was dat zelfs gedaald naar 14 procent. De hoogste

inkomens profiteren veel meer van de studiefinanciering. De bovenste twintig procent ontving in 1991 liefst 40 procent van het geld voor studiefinanciering. In 1983 was dat nog slechts 30 procent. Verrassend is die uitkomst niet. Uit diverse onderzoeken blijkt dat studiefinanciering tot 1991 nauwelijks een rol speelde bij de keuze om te gaan studeren. De opleiding van de ouders was veel belangrijker. Naar verhouding zijn in de periode 1983 - 1991 wel veel meer kinderen uit de middeninkomens gaan studeren. Volgens SCP-medewerker E. Pommer past dat binnen de trend dat steeds meer middelbare scholieren besluiten om te gaan studeren.

HOP, Pieter Evelein

Opbrengst tempobeurs valt tegen

Bijna zes procent van de studenten met studiefinanciering heeft vorig studiejaar niet voldaan aan de temponorm. Het gaat om 20.500 studenten, die minder dan tien studiepunten haalden.

De beurs van de studenten is omgezet in een lening, die zij na hun studie met rente moeten terugbetalen. De gemiddelde schuld van de studenten bedraagt 4800 gulden. Een student op kamers met alleen een basisbeurs betaalt 6700 gulden terug. De student met een aanvullende beurs komt maximaal op 10.000 gulden uit. Wie nog thuiswoont ziet zijn te lage prestatie bestraft met een lening van 2700 gulden (zonder aanvullende beurs). De opbrengst van de eerste jaargang studenten met een tempobeurs bedraagt 98 miljoen gulden. Dat is 47 miljoen gulden minder dan het ministerie van onderwijs had geraamd. Hoe deze tegenvaller wordt bedekt, is nog onduidelijk.

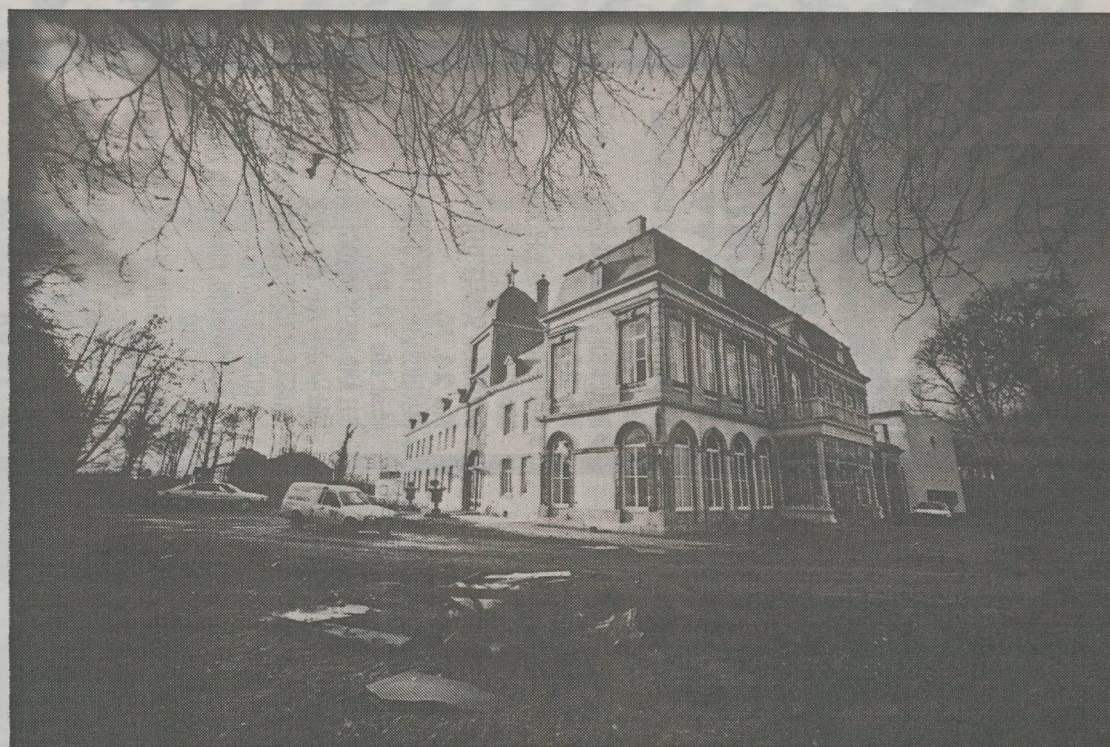
Het aantal van 20.500 studenten stemt wel overeen met de verwachtingen van het ministerie van onderwijs. Volgens een woordvoerder hebben studenten met een aanvullende beurs en/of uitwonende studenten kennelijk harder gestudeerd, dan de overige categorieën.

In november, toen de universiteiten en hogescholen de 'zwarte lijsten' met namen aan onvoldoendes aan de Informatie Beveiligings Groep moesten bekend maken, werd nog met een veel hogere opbrengst rekening gehouden. Op veel universiteiten en hogescholen circuleerden percentages on-

voldoendes van tien procent. Dat kwam omdat deze lijsten sterk waren vervuld. Er stonden studenten op voor wie de temponorm niet gold: eerstejaars die zich voor 1 februari hadden uitgeschreven en studenten die überhaupt geen studiefinanciering kregen. Ook vermeldde deze lijsten studenten die bij een andere opleiding wel genoeg punten hadden gehaald. Het is nog niet bekend hoeveel studenten per universiteit of hogeschool de temponorm niet hebben gehaald. In het studiejaar 1995-1996 stijgt de temponorm naar 50 procent, ofwel 21 studiepunten. Nieuwe studenten krijgen dan te maken met de prestatiebeurs. Hoe die eruit gaat zien, is nog onbekend. Overigens verwachten onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam dat de tempobeurs geen invloed heeft op de studiesnelheid. Uit een enquête onder 2500 studenten concluderen zij dat "financiële prikkels geen invloed lijken te hebben" op het studietempo. Dus ook de tempobeurs niet. De enquête werd echter gehouden in het studiejaar 1991-1992. Toen bestond de tempobeurs nog niet. "Onze bewering is een heel indirecte afleiding", erkent onderzoeker J. Roeleveld. Opvallend genoeg menen de onderzoekers dat in het wetenschappelijk onderwijs wel enig effect mag worden verwacht van de inperking van de basisbeurs tot vier jaar. Studenten studeren namelijk sneller naarmate zij minder jaren recht hebben op een basisbeurs. Roeleveld: "Dat is inderdaad tegenstrijdig met onze uitspraak over de tempobeurs. Want wie minder jaren basisbeurs over heeft, bouwt ook een studieschuld op."

HOP, Pieter Evelein

Bouwval wordt lustoord



(foto Nelis Tutkey)

Kasteel Vaeshartelt, eens het jachtslot van Willem II en daarna buitenverblijf van porseleinkoning Petrus Regout, is verbouwd tot conferentieoord. De stichting Driekant heeft in totaal 15 miljoen gulden uitgegeven om de bouwval te kopen en er in een jaar tijd een representatief conferentieoord van te maken. In een nieuw aangebouwde vleugel bevindt zich een compleet hotel met 83 hotelkamers, waar deelnemers aan meerdaagse cursussen 's nachts kunnen slapen en overdag kunnen eten en drinken. De bovenste verdieping van het hotel is op dit moment ingeruimd voor de eerste dertig Amerikaanse studenten van Missouri Central State University, die vanuit Maastricht en met medewerking van het CES een trimester 'Europa' doen. Ook twee andere Amerikaanse universiteiten maken van de faciliteiten van Driekant/Vaeshartelt gebruik. Twee jaar geleden heeft het er even naar uitgezien dat de universiteit aan het project zou meedoen. Voor twee miljoen gulden kon zij toen eigenaar worden van een deel van het kasteel, het 'Herenhuis', maar de universiteitsraad vond toen dat er betere bestemmingen voor dat geld waren te bedenken dan ongewisse onroerend-goedprojecten. Ir. H. Fekkers, penningmeester van de stichting Driekant en bij de RL werkzaam als hoofd van de dienst ISIS (Instellingsstrategie en Internationale Samenwerking) verwacht wel dat de universiteit een belangrijke klant zal worden voor het conferentieoord. Dan moet zij wel de gewone prijs betalen: „Als de universiteit mee had gedaan, had ze de investering terugverdiend met lagere tarieven." Fekkers hoopt nu dat veel promovendi hun promotiefeest in de stijlvolle feestzalen zullen vieren: „Dan kunnen de gasten een hotelkamer nemen."

Jacques Herraets

Kunstfruit

Een gedicht voor het nieuwe jaar. Om de dingen weer even als nieuw te zien. Het is van Gerrit Kouwenaar en komt uit de bundel volledig volmaakte oneetbare perzik van 1978:

het meesterwerk: lichtrose maan, vol

Voor het eerst sinds jaren hangt de maan
weer als een vrucht in de lucht

waar was men al die tijd
en wat deed men elders en beter

deze nacht de kunst ontaarden
en liggen op grond is voldoende

dus als een blinde met één dove hand
aan het hongerig uitgevierd zintuig

verslindt men de krekels de nachtwind
de wereld, dit
is niet te verzinnen, geen zin, alles

zit fit in zijn schil onder de lichtrose
maan, vol
ledig volmaakte oneetbare perzik -

Het gedicht beschrijft, of beter evoceert, een moment van profane epifanie: voor het eerst sinds jaren wordt de maan plotseling weer gezien als wat bij vroeger, in min of meer conventioneel dichtertijke beeldspraak zo dikwijls geweest is: een vrucht, een perzik, hoog in de lucht. De sensatie is zo hevig, de letterlijke 'waarheid' van de beeldspraak zo evident, dat er iets als spijt voelbaar wordt: "waar was men al die tijd / en wat deed men elders en beter". Met andere woorden: hoe heb ik deze maanvrucht zo lang over het hoofd kunnen zien?

Om de poëzie te "ontaarden", aan de aarde te onttrekken en haar een verticale richting te geven, omhoog, in weerwil van haar tot dan toe zo aardse karakter is, paradoxaal genoeg, "liggen op grond" voldoende. Lijfelijke verbondenheid met de aarde is nodig voor wie het 'hogere' - in een wel heel letterlijke zin van het woord - wil zien. Het is een onmisbaar en tegelijk ook voldoende fundament voor het kortstondige metafysisch avontuur dat hier beleefd wordt. De 'grond', de reden en daarmee ook de zin van het omhoogkijken ligt besloten in het aardse bestaan.

Het verlangen naar de in en onder het maanlicht als nieuw ervaren wereld is groot. Het oorspronkelijke verlangen, omhoog gericht, verandert dan ook al snel van richting: van vertikaal naar horizontaal, van die hoge "vol / ledig volmaakte oneetbare perzik" naar de "krekels de nachtwind de wereld". Juist die korte oriëntatie op het 'hogere', waarmee het gedicht begint, geeft aan de dichtertijke metafysica een principieel aardse karakter. Het "hongerig uitgevierd zintuig" werkt hier, na een periode van onthouding, van een verwaarloosde omgang met de aarde, als nieuw, gretig, verlangend, 'zin' gevend. Alles is er, "niet te verzinnen", het is realiteit, zinvol in zichzelf, hier en nu, omdat het een groot verlangen naar wat toch heel nabij is wakker roept. In dit gedicht lijkt 'geen zin' verzonnen. Buiten zijn zinnen, buiten zijn taal, en buiten de verlangen opwekkende wereld die daaraan ten grondslag ligt, kent de dichter geen zin. Hij is aards tot op het bot. En zo is het hem goed: "alles / zit fit in zijn schil".

Wiel Kusters

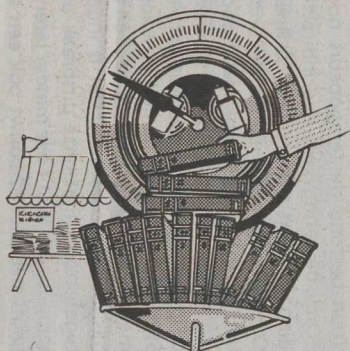
BOEKEN LIJSTEN?

KOM MAAR OP!

**STUDIELITERATUUR
NU SPOTGOEDKOOP...**

**HIER SLAAG
JE ALTIJD!**

DUIZENDEN TITELS,
VOOR ELK VAKGEBIED O.A.:
MANAGEMENT / ECONOMICS
MARKETING / BIOLOGY
COMPUTER / TECHNICAL
MATHEMATICS
STATISTICS CHEMISTRY
ENGINEERING / MEDICAL
ELECTRONICS / LABORATORY
PSYCHOLOGY / SOCIOLOGY
HISTORY / ANATOMY
ASTRONOMY / ENZ.



**75.000 kilo boeken,
romans,
literatuur & strips**

**THE
BOOKSALE:
ONE BIG
DISCOVERY!**

SCIENTIFIC BOOK SALE

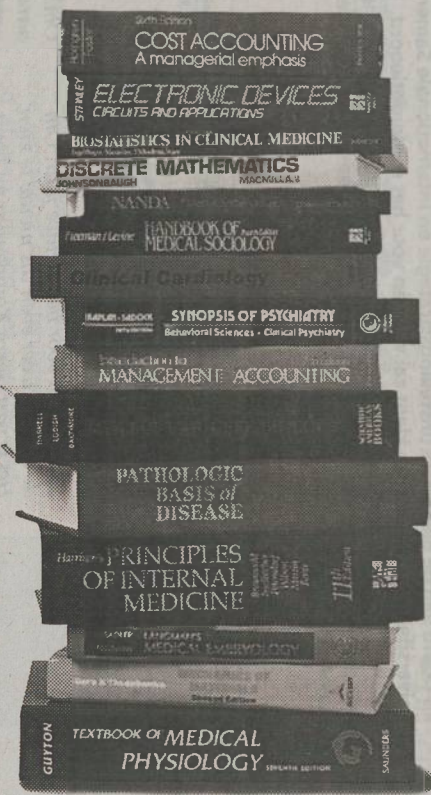
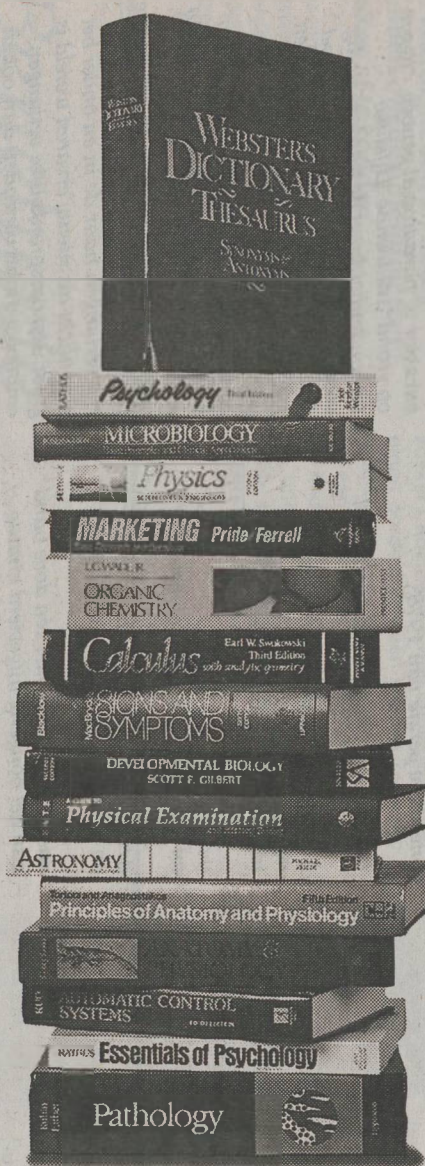


LAATSTE NIEUWS

QUINN'S STRATEGY PROCESS Nu 14.90
HORNGREN'S INTRO TO MGMT ACC. Nu 9.90
BERNSTEIN'S PSYCHOLOGY 2th.ed. Nu 19.90

BINNENKORT
HARRISON'S INT. MED. 12th.ed. Nu 99.90

STUDENT STUNT
WEBSTER'S NEW '94 DICTIONARY Nu 5.-



'De Centrale Boekhandel' buys in America and England scientific books 'per kilo'.
We give thousands of magnificent textbooks, manuals, atlases, reference- and studyguides,
a 'second life'. A new world will reveal itself to you.



BUILD UP YOUR OWN LIBRARY.

WHY PAY MORE?

DONDERDAG
19
JANUARI
11.00-22.00 uur

VRIJDAG
20
JANUARI
11.00-22.00 uur

ZATERDAG
21
JANUARI
10.00-17.00 uur

TIP Wees er tijdig bij, want dit
wordt echt uniek en dan geldt **OP=OP**

DE CENTRALE BOEKHANDEL

mecc

**INFO:
03402**

EEN KEUZE UIT ONS ASSORTIMENT

- ▶ **ABNORMAL PSYCHOLOGY** DAVISON & NEALE
5th.ed. Nu 14.90
- ▶ **BASIC NEUROCHEMISTRY** SIEGEL E.A. 4th.ed.
Nu 29.90
- ▶ **BIOCHEMISTRY** LEHNINGER 2th.ed.
Nu 26.90
- ▶ **BIOLOGICAL SCIENCE** KEETON & GOULD 4th.ed.
Nu 24.90
- ▶ **CALCULUS & ANALYTIC GEOMETRY** STEIN
4th.ed. Nu 19.90
- ▶ **CELL AND TISSUE BIOLOGY** WEISS 6th.ed.
Txbk histology Nu 69.90
- ▶ **CLASSICS OF ORGANIZATION THEORY**
SHAFRITZ & OTT 2th.ed. Rev. & Exp. Nu 9.90
- ▶ **CLINICAL MEDICINE** KUMAR & CLARKE 2th.ed.
Nu 34.90
- ▶ **CONSUMER BEHAVIOR** ENGEL E.A. 6th.ed.
Nu 8.90
- ▶ **CONTEMPORARY ADVERTISING** BOVEE &
ARENS 3th.ed. Nu 19.90
- ▶ **CULTURAL ANTHROPOLOGY** HAVILAND 6th.ed.
Nu 12.90
- ▶ **DEVELOPMENTAL BIOLOGY** GILBERT 3th.ed.
Nu 19.90
- ▶ **DIAGN. EVALUATION OF THE KNEE** STROBEL &
STEDTMAN Nu 39.90
- ▶ **DIAGN. SURGICAL PATHOLOGY** STERNBERG
E.A. Set à 2 Nu 29.90
- ▶ **ENCY OF NEUROSCIENCE** ABELMAN Set à 2
Nu 69.90
- ▶ **HISTORY OF LATIN AMERICA** KEEN &
WASSERMAN 3th.ed. Nu 12.90
- ▶ **HUMAN PHYSIOLOGY** VANDER E.A. 5th.ed.
Mechanisms of body function Nu 24.90
- ▶ **IMMUNOLOGY** ROITT 2th.ed. Nu 39.90
- ▶ **MANAGERIAL FINANCE** WESTON & COPELAND
8th.ed. With tax update Nu 8.90
- ▶ **MANUAL OF LABORATORY DIAGNOSTIC
TESTS** FISCHBACH 2th.ed. Nu 12.90
- ▶ **MARKETING AN INTRO** KOTLER & ARMSTRONG
With extra casebook Nu 16.90
- ▶ **ORGANIZATIONAL BEHAVIOR CONC.,
CONTROV. & APPLIC.** ROBBINS 4th.ed.
Nu 9.90

enz. enz. enz.

WEGGEEFPRIJZEN!

WANT NIET AANSCHAF
DIT MAG JE
NISSEN

Al tien jaar op zoek naar gezamenlijke belangen

In de wandelgangen wordt de tienjarige VSNU nog wel eens de VNSU genoemd: de Vereniging van Niet-Samenwerkende Universiteiten. Want daadkrachtig een gezamenlijk standpunt innemen is er zelden bij. Een onvermijdelijke tekortkoming, vinden de universiteiten zij zelf. Ze hebben nu eenmaal verschillende belangen. Al zou meer eensgezindheid soms geen kwaad kunnen.

Voormalig staatssecretaris Cohen, nu weer rector magnificus van de Rijksuniversiteit Limburg: "Als de afgelopen periode iets heeft aangetoond, dan is het dat de universiteiten wel degelijk een vuist kunnen maken als zij zich eensgezind opstellen. Door met elkaar, samen met hogescholen en studenten, consequent te blijven roepen dat die bezuiniging van 500 miljoen gulden gewoon niet kan, zijn ze er uiteindelijk toch in geslaagd dat de Tweede Kamer anders over die bezuiniging is gaan denken. Maar het gedoe met de intentieverklaring deed dat weer teniet. Toen was het gedaan met de eenheid, en daardoor ook met het succes."

Het gebrek aan onderlinge overeenstemming loopt als een rode draad door het tienjarig bestaan van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, de VSNU. Niet zelden komt de koepelorganisatie over als een club die weinig meer kan dan dwars liggen. Steeds als minister Ritzen een hartstochtelijk pleidooi houdt voor beter onderwijs, reageert de VSNU zwaar beledigd: "Maar de universiteiten zijn daar voortdurend mee bezig!" Talloze hoogleraren geven intussen toe dat onderwijs slechts door een enkeling werkelijk belangrijk wordt gevonden.

Als het aankomt op het formuleren van een eigen visie, blijft de VSNU vaak steken in vage, omslachtige formuleringen. Op zulke momenten lijkt het er verdacht veel op dat de universiteiten niet weten wat zij dan wel willen.

Noodzakelijk kwaad

De universiteiten mogen dan samen de VSNU vormen, zij identificeren zich niet graag met het in Utrecht zetelende bureau onder leiding van directeur F. van Eijkern. Eerder beschouwen ze de VSNU als een noodzakelijk kwaad. Liefst zouden ze hun zaakjes in hun eentje met de minister van onderwijs willen regelen, eigenwijs als elk van de veertien universiteitsbesturen (inclusief de Open Universiteit) nu eenmaal per definitie is. De angst dat hun eigen belang lijdt onder dat van de groep is levensgroot. Echter, om zaken te doen met de minister moeten ze nu eenmaal vaak samen optreden. Een illustratie van de onderlinge achterdocht is de slepende discussie over de besluitvorming binnen de VSNU. Lange tijd waren tal van veiligheidskleppen ingebouwd. De eis van unanimiteit bijvoorbeeld. Het heeft drie jaar geduurd voordat men het eens werd dat, in een beperkt aantal gevallen, ook een meerderheid een besluit kan nemen. Bij de voorganger van de VSNU, de Academische Raad, was het overigens nog een graadje erger. Daar moesten de universitaire bestuurders zich bijvoorbeeld strikt houden aan het standpunt dat hun universiteitsraad hun had opgelegd. Voor eigen initiatief was geen millimeter ruimte.

De ambivalente houding tegenover de VSNU is onvermijdelijk, denkt drs. H.J. Brinkman, voorzitter van de Vrije Universiteit in Amsterdam. Als het belang van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek op het spel staat, is het handig om met elkaar af te spreken hoe dat maximaal kan



worden behartigd. De VSNU is daarvoor een bruikbaar platform. Gaat het echter om verdelingsvragen, dan valt het front binnen de kortste keren uit elkaar. Vers in het geheugen ligt nog het gekibbel over de verlenging van de technische studies. Toen duidelijk werd dat staatssecretaris Cohen de meeste TU-studies er een vijfde jaar bij wilde geven, stonden de algemene universiteiten op hun achterste benen: dan moesten ook hun bèta-opleidingen meer tijd krijgen!

Zetbaasjes

"De universiteiten hebben lange tijd in de situatie verkeerd dat de minister van onderwijs de bovenmeester was, en zij de zetbaasjes", verklaart Brinkman. "Dat dwong de VSNU in de rol van een organisatie die optrad namens alle universiteiten. Maar dat is natuurlijk niet de werkelijkheid. Zo is het in het bedrijfsleven ook niet geregeld. Binnen de VSNU bestaan diverse subculturen, clubjes van universiteiten met een gezamenlijk belang dat afwijkt van het totaalbelang. De technische universiteiten bijvoorbeeld, of de klassieke." Dat VSNU-voorzitter W. van Lieshout bij zijn aantreden in 1991 uitriep dat het beeld van een 'kruiwagen vol kikkers' nu eens moest plaatsmaken voor 'roeiers in één boot', ontlokt Brinkman dan ook een veelbetekend lachje. In feite zijn de universiteiten het er over eens dat ze het vaak niet met elkaar eens zijn.

"Neem Amsterdam. Op de Vrije Universiteit heerst een totaal andere cultuur dan op de Universiteit van Amsterdam. Gevers (de voorzitter van het college van bestuur van de UvA) is een heel ander type bestuurder dan ik. Zoiets uit zich ook binnen de VSNU. Dat kan niet anders." Gevers beaamt dat. Zelfs binnen de subcul-

turen lopen de meningen volgens hem echter vaak nog uiteen. Najaar 1992 vormden de vier klassieke universiteiten (in Leiden, Utrecht, Amsterdam en Groningen) met de KU Nijmegen een front tegen vier 'kleintjes' (in Tilburg, Rotterdam, Twente en Maastricht), toen minister Ritzen de kleine broertjes 30 miljoen gulden extra wilde geven. Ook in de strijd om nieuwe opleidingen en studenten staan de dertien instellingen elkaar echter naar het leven. Utrecht en Groningen trachtten elkaar bijvoorbeeld hardhandig pootje te lichten bij de vestiging van de derde faculteit tandheelkunde.

Logisch, vinden Gevers en Brinkman. Dat dergelijk geruzie vreemd is of verkeerd, is een stempel dat buitenstaanders er op drukken. Zij willen de VSNU een rol toedichten die de vereniging "nu eenmaal niet kan vervullen". Gevers: "Alleen als voor allen duidelijk is dat de universiteiten een gezamenlijk belang hebben, kan de VSNU optreden als één front."

Maar dan nog blijft het lastig. Voorzitter Van Lieshout onderhandelde in december met minister Ritzen over een geheel herzien pakket bezuinigingen op het hoger onderwijs. Tijdens de onderhandelingen over de intentieverklaring informeerde hij de universiteiten, waarvan een groot aantal direct bezwaar maakte tegen de verhoging van het collegegeld. Onder druk gezet door Ritzen ging Van Lieshout echter toch akkoord en zette zijn handtekening. "Van Lieshout = VSNU = de universiteiten, interpreteerden de media. Toen de universiteiten drie dagen later, onder druk van de studenten, 'nee' zeiden, was het land natuurlijk te klein", blikt VU-voorzitter Brinkman terug. "Terwijl de werkelijkheid was dat Van Lieshout de intentieverklaring op persoonlijke titel had ondertekend met de toezegging dat hij het stuk met een posi-

Prof. Job Cohen: "Universiteiten kunnen wel degelijk een vuist maken als ze zich eensgezind opstellen." (foto Nelis Tutkey)

tief advies zou voorleggen aan de universiteiten. En die zeiden op maandag hetzelfde als ze intern al eerder hadden gedaan, namelijk dat ze geen voorstander van zo'n verhoging van het collegegeld waren." Dat mag juist zijn, tegelijkertijd werd door het gerommel met de intentieverklaring duidelijk dat een handvol universiteiten de verhoging van het collegegeld wel steunde. Een niet onprettige bijkomstigheid voor minister Ritzen, zoals zijn voormalig staatssecretaris Cohen duidelijk maakt: "Als de universiteiten niet op één lijn zitten, zoals destijds bij de verlenging van de technische studies, is het voor de bewindsman aan de andere kant van de tafel makkelijker om door te gaan op de ingeslagen weg. Dat gold ook voor mij als staatssecretaris."

Gelederen sluiten

Vóór alles moeten de universiteiten voorkomen dat ze tegen elkaar uit worden gespeeld, meent Cohen. "Je kunt beter wat water bij de wijn doen en de gelederen gesloten houden. Of de universiteiten het nu leuk vinden of niet: de politiek blijft de komende jaren beslissen over het grootste deel van hun budget."

VU-voorzitter Brinkman is niet optimistisch: "Universiteiten staan van nature met de rug naar elkaar toe. Het zijn cultureel-anarchistische instellingen. En tegenover de politiek staan ze zeer cynisch. Het universitaire milieu is ongeschikt voor een effectieve lobby. Ik weet van mezelf dat ik ook heel arrogant over kamerleden praat. Dat is nu eenmaal onze houding. Maar daar maken de politici het ook naar. Ze weten echt niet waar ze het over hebben." En zo lijkt de waarde van de VSNU toch weer zeer beperkt. Lijkt, benadrukt Brinkman. Er zijn volgens hem genoeg voorbeelden van succesnummers. Alleen vielen die veel minder op. Evenals andere bestuurders denkt hij daarbij allereerst aan de kwaliteitszorg van onderwijs. Sinds 1990 wordt al het universitair onderwijs beoordeeld door externe commissies. Deze visitaties worden gecoördineerd door het bureau van de VSNU en spelen een belangrijke rol in de maatschappelijke verantwoording, die gekoppeld is aan het geld dat de overheid in het hoger onderwijs steekt. Gaan de universiteiten wel netjes om met het belastinggeld van de Nederlandse burger? Vooral voor zulke vormen van service is de VSNU dienstig, vinden Gevers en Brinkman, en soms zelfs onmisbaar. Brinkman noemt de arbeidsvoorwaarden. De universiteiten krijgen daar steeds meer zeggenschap over. In plaats van de minister, komen zij zelf met de vakbonden om de tafel te zitten om een cao af te sluiten. Voor de rijksuniversiteiten is dat een novum. De VSNU heeft daarom een speciale medewerker aangetrokken, die namens die universiteiten mag gaan onderhandelen over een soort kader-cao, die per universiteit verder kan worden ingevuld. Dat is beter dan dat elke universiteit zelf het wiel weer uitvindt, vindt Brinkman.

Onder de oppervlakte boekt de VSNU regelmatig een heel ander soort succes. Als geen ander slagen de universiteiten er in ongewenste interventie door 'buitenstaanders' te voorkomen, of te minimaliseren. Zo wilde minister Ritzen begin 1990 25 miljoen gulden onderzoeksgeld overhevelen naar onderzoeksorganisatie NWO. Na een effectieve lobby achter de schermen trok Ritzen het plan echter schielijk in. Ook in de zaak van de 'bijklassende hoogleraren' hielden de universiteiten het initiatief tenslotte in eigen hand. Ze mochten zelf een gedragscode opstellen. Volgens die code mogen zij elk hun eigen regeling ontwerpen. De minister "houdt toezicht." Met elkaars bemoeizucht hebben de universiteiten grote moeite. Maar als de buitenwereld dreigt in te grijpen laten de gelederen zich soms toch nog sluiten.

HOP, Pieter Evelein

"Binnen de VSNU bestaan diverse subculturen, clubjes van universiteiten met een gezamenlijk belang dat afwijkt van het totaalbelang."

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt U daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I.Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883389, voor woe. 12.00 uur.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): R.Peters, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 883487

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.253, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollwijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Training Loopbaanontwikkeling

Voor welke keuzes kom ik te staan bij het combineren van werk en privé? Welke baan past het beste bij mij? Bij welke organisatie zou ik het liefst willen werken na mijn studie? Zijn dit vragen die ook jou bezighouden? Schrijf je dan in voor de training Loopbaanontwikkeling. Een training van 4 groepsbijeenkomsten en een forumdiscussie om meer duidelijkheid te krijgen over je toekomstige loopbaan. In de training wordt een individueel loopbaanplan opgesteld met concrete stappen die je op korte termijn kunt zetten. Arbeidsmarktorientatie en algemene informatie over het werken in organisaties, komen eveneens aan bod. De training staat open voor vrouwelijke en mannelijke studenten van alle faculteiten. De training wordt gegeven in de periode maart-mei 1995. De kosten bedragen fl. 40,00. Deelname aan de training vraagt een tijdsinvestering van ongeveer 4 uur per week gedurende 2 maanden. Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij het secretariaat Vaardigheidsonderwijs-GW (kamer 5 403, UNS 50) en bij het Loopbaanadviescentrum (LAC) (Bou.3). Inschrijven voor 1-2-'95.

Promotie ir. H. Bakker

Op 18 januari om 16.00 uur zal ir. H. Bakker zijn proefschrift 'Object-oriented modelling of information systems. The INCA conceptual object model' verdedigen. Promotor is prof.dr. H.J. van den Herik. In zijn proefschrift beschrijft ir. Bakker onderzoek naar object-georiënteerd modelleren van informatiesystemen. Bakker benadrukt in zijn proefschrift dat het modelleren van een informatiesysteem een scheiding noodzakelijk maakt tussen enerzijds passieve objecten als representatie van entiteiten in het Universe of Discourse van het informatiesysteem, en anderzijds actieve objecten als actoren, die de passieve objecten met een bepaald doel besturen.

Promotie drs. G. Duysters

Op 19 januari (14.00 uur) verdedigt drs. G. Duysters zijn proefschrift 'The evaluation of complex industrial systems: the dynamics of major IT sectors'. Promotor is prof.dr. J. Hagedoorn. In zijn proefschrift beschrijft prof.dr. Hagedoorn de ontwikkelingen van markten en technologieën vanuit een evolutionair perspectief. Met name de relatie en interactie tussen technologische en markt-structurele ontwikkelingen wordt nader bestudeerd.

Promotie ir. C.T.A. Evelo

Op 19 januari om 16.00 uur verdedigt ir. C.T.A. Evelo zijn proefschrift 'Toxicological stress indicators in human red blood cells'. Promotor is prof.dr. P. Th Henderson. In het proefschrift van ir. Evelo staat het glutathion-glutathion S-transferase systeem centraal. Dit systeem vormt een bijzondere factor doordat het zowel een bijdrage levert aan de bescherming tegen electrofiele als aan het verminderen van oxidatieve stress.

Benoeming dr. W.F. Denslagen

Op initiatief van de Rijksdienst voor Monumentenzorg is door de Victor de Stuersstichting een bijzondere leerstoel Geschiedenis en beleid van de Monumentenzorg ingesteld aan de FdCW. Prof.dr. W.F. Denslagen is met ingang van 1 november jongstleden benoemd tot bijzonder hoogleraar op deze leerstoel voor een periode van drie jaar.

Mgr. Boymansprijs 1995

Jaarlijks stelt het Mgr. Boymansfonds één of meer prijzen ter beschikking voor een dissertatie of een daarmee gelijk te stellen manuscript (Mgr. Boymansprijs ter waarde van f 2.500) en voor twee scripties (Aanmoedigingsprijzen ter waarde van f 1.000). Voor inzending komen in aanmerking een dissertatie of scriptie die handelt over een aspect van de sport, de lichamelijke opvoeding, de recreatie of de daarmee samenhangende maatschappelijke achtergronden van de sportbeoefening in het algemeen en meer in het bijzonder vanuit een christelijke levensopvatting.

Deelneming is mogelijk voor alle studenten en afgestudeerden van een instelling voor wetenschappelijk- of hoger beroepsonderwijs. Inzending in viervoud is mogelijk tot 15 maart aan: De secretaris van het Mgr. Boymansfonds, Bureau NKS, Vughterweg 1, Postbus 90124, 5200 MA 's Hertogenbosch. Tel. 073-138884

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Uitzending

Vrijwilligers die uitgezonden willen worden naar een ontwikkelingsproject, kunnen contact opnemen met het Institute of Cultural Affairs (ICA). ICA is een netwerk van ontwikkelingsorganisaties in ruim dertig landen. De stichting leidt in Nederland vrijwilligers op die vervolgens op eigen kosten voor een periode van negen maanden tot een jaar naar een ontwikkelingsland gaan. Voor geïnteresseerden houdt ICA op 25 januari, 25 februari en 25 maart informatiemiddagen. Inlichtingen: ICA Nederland, Postbus 11143, 1001 GC Amsterdam.

Japan Prijswinnaars Programma

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen biedt in samenwerking met het Nederlandse bedrijfsleven aan pas afgestudeerde, briljante studenten de mogelijkheid om kennis te maken met de taal, de cultuur en het bedrijfsleven van Japan. Eerst drie à vier maanden colleges volgen aan de Rijksuniversiteit Leiden, daarna voor zeven maanden naar Japan waar colleges Japanse taal en cultuur worden gevolgd. Tegelijkertijd loopt men stage bij een Japans bedrijf.

Start van dit programma: september 1995. De beurs bestaat uit een maandelijks vergoeding van ongeveer f2.000,- en hoeft in principe niet terugbetaald te worden. Kosten voor vliegticket en de huisvesting in Japan worden vergoed. Deadline: 31 januari 1995. Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 8-12 uur). Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij: Nuffic, tel. 070 - 4260210.

Sluiting COS-kantoor in Maastricht

Met ingang van 1 december 1994 is het COS (Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking) kantoor te Maastricht gesloten. Als gevolg van bezuinigingen zijn de kantoren Roermond en Maastricht gefuseerd waardoor bezuinigingen op het aanbod aan begeleiding en ondersteuning niet aan de orde zijn. Voor alle vragen kunt u nu terecht in Roermond:

COS, Godswaerdersingel 17, 6041 GJ Roermond, tel. 04750-15055, fax: 04750-31529.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 09.30-17.00 uur

Openingstijden

Het spreekuur 'studen in het buitenland' wordt gehouden in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219, en wel op:

maandag: gesloten

dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur

vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur

Afspraken dienen gemaakt te worden bij:

Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

DIENT STUDENTENZAKEN

!!!! "Als gevolg van verbouwingswerkzaamheden in de hal Lenculenstraat kan het zijn, dat van onderstaande openingstijden moet worden afgeweken. Wij vragen hiervoor je begrip." !!!!!

Openingstijden secretariaat S2:

ma., di. en wo. 13.30-16.30u., do. 9.00-12.00u. en 13.30-16.30u., vr. 9.00-12.00u.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met Joke Janmaat, psychotherapeute van de RIAGG of de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Lenculenstr. 26, K. 0310B, 883354.

Studentendecanaat

M.i.v. 1 nov. zijn er inlooppreekuren op di. én do. van 14.00-16.00 u. Lenculenstr. 26, K. 310B (dus NIET op woe.middag, zoals vermeld staat in de facultaire studiegidsen). Tel.sprekuren: ma. t/m do. van 13.30 - 14.00 u. 043-883354.

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Bij verlies/diefstal van collegekaart/bewijs van inschrijving. Aanvraag formulier voor een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving is bij de balie te verkrijgen. Kosten: collegekaart f 10,-, bewijs van inschr. f 2,50, bij aanvraag te betalen. Openingstijden: ma. t/m do. 14.00-16.00u., vr. 10.00-12.00u. Tel. spreekuur: ma. t/m vr. 9.00-10.00 u. Adres: Lenculenstr. 26, tel: 043-883979.

Beschikbaarstellen van adressen.

Er zijn weer 2 aanvragen binnengekomen voor adresgegevens van studenten.

1. De Economische Faculteitsvereniging Rotterdam.

Deze vraagt t.b.v. de verzending van het faculteitsblad "Eclair Special" de adresgegevens van alle studenten FdEW.

2. De Stichting Jurist in Bedrijf.

Deze vraagt t.b.v. de verzending van een uitnodiging voor de Bedrijven en Instellingendag de adresgegevens van alle studenten FdR.

In het kader van de Wet Persoonsregistratie kunnen personen, die hier bezwaar tegen hebben, binnen een week schriftelijk beroep aantekenen bij mw. L. van Coppenolle, Hoofd dienst Studentenzaken, postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Loopbaan Advies Centrum (LAC)

Naast de recent benoemde loopbaanadviseur beschikt het LAC nu ook over een, door de Europese Unie aangestelde euroadviseur. Deze euroadviseur zal afstuderenden en pas afgestudeerden die in het buitenland willen gaan werken, informeren over zaken als: hoe bereid ik mij voor op mijn vertrek, welke rechten en plichten zijn van toepassing, hoe zoek ik huisvesting, hoe werkt het belastingstelsel in het betreffende land en hoe is het onderwijs geregeld. Een afspraak met de loopbaanadviseur, Marloes Rikhof, kunt u maken via tel.883395; een afspraak met de euroadviseur, Nelly Plompen, kunt u maken via tel. 883351.

Infotheek voor Studie en Beroep (ISB)

Voor wie is de ISB bestemd? Voor leerlingen Havo en VWO die zich oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen bij de RL of bij een zusterinstelling. Voor studenten die zich aan het eind van hun studie oriënteren op aanvullende blokken bij de RL of elders, op postacademisch- of post-HBO-onderwijs, AIO/OIO informatie of een cursus. Voor studenten die nuttige tips willen voor het schrijven van hun scriptie etc. Voor buitenlanders die in Nederland naast een opleiding willen volgen. De ISB is er ook voor medewerkers RL! Naast de uitgebreide collectie schriftelijke studiemateriaal beschikt de ISB over de volgende geautomatiseerde systemen: Trajekt, waarin opgenomen de studiemogelijkheden in het hoger onderwijs in Nederland gekoppeld aan beroepen en arbeidsmarktgegevens; de fondsendisk en de FNV flop met nuttige informatie voor mensen die hun weg zoeken naar de arbeidsmarkt. Voor uitgebreide informatie inzake de arbeidsmarkt kunt u het Loopbaan Advies Centrum bezoeken op hetzelfde adres. Lokatie: Bou.11. Tel. 883351 of 883518. Openingstijden: ma., di. en do. van 10.00-16.30 uur. Wo. en vr. van 09.00-13.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering

Wijziging openingstijden balie Studiefinanciering.

RL-AGENDA

13-01 Dies viering

16-01 Wintercursus Introductie in

20-01 Probleemgestuurd Onderwijs voor Gezondheidszorg, Economie en Rechten. Info vakgroep O & O tst.

1121

18-01 Promotie ir. H. Bakker, 16.00 uur

18-01 Lezing: dr. R. van Diest, RL; "Hartslagvariabiliteit, slaap en vitale outputting", 16.30 uur vergaderzaal no.3 nivo 1, AZMaastricht. Info: Y. Stevens 877440

19-01 Promotie G. Duysters, 14.00 uur

19-01 Promotie ir. C.T.A. Evelo, 16.00 uur

20-01 Promotie mr. G. de Jonge, 14.00 uur

20-01 Promotie ir. O.E. Rooyackers, 16.00 uur

26-01 Promotie Rohini Acharya, M.E., 14.00 uur

01-02 Lezing: Silvia Evers, Andre Ament, RL, "Economische evaluatie in de Geestelijke Gezondheidszorg", 16.30 uur vergaderzaal no.3, nivo 1. Info. 877440

10-02 Promotie ir. A.M.M. Muijtens, 16.00 uur

15-02 Lezing: prof.dr. A.M.H. van Leeuwen, DPD Maastricht;

"De psychiater in het strafrecht; een wolf in medische schaapskieren?" 16.30 uur, vergaderzaal no.3, nivo 1

AZMaastricht. Info: Y. Stevens 877440

16-02 Promotie S.J. Nienhuis, 16.00 uur

21-02 Afscheidsrede prof.dr.mr. H.W.A. Sanders, 17.00 uur

Ma. t/m do. van 11.00-12.30u. en 13.00-16.00u. Op vrijdag is de balie gesloten. Op werkdagen is het Steunpunt telefonisch bereikbaar van 9.00-16.30u. Tel. 06-3991139.

LV&S

Nachtzaalhockeytoernooi

Wo. 18 jan. wordt voor de 6e keer het nachtzaalhockeytoernooi georganiseerd door B. Frederiks en M. Hoogenkamp in sporthal Randwijck. Start: 23.00u. Er zijn plaatsen voor max. 12 teams van min. 8 en max. 10 personen. Kosten: f 10,- voor sportk.houders en f 15,- voor niet sportk.houders (incl. ontbijt). Opgeven bij LV&S voor 18 jan.

Sportkaarten halve prijs!

Vanaf 1 febr.'95 zijn alle sportkaarten/zwemabonnementen bij buro LV&S verkrijgbaar voor de helft vd prijs (geldig t/m juni'95).

Volleybalcompetitie

Vanaf half febr. start een nieuwe volleybalcompetitie in sporthal Randwijck. Er kan worden ingeschreven in 2 categorieën: recreatief of prestatief. Per categorie worden max. 15 teams toegelaten. Tijd: 21.30-23.30u. Sportkaart is verplicht voor alle leden van een team. Inschrijven bij LV&S.

Vrije indoor tennisbanen te huur

In Tenniscentrum Dousberg zijn vrije indoor tennisbanen te huur in blokken van 6 weken. Dit kan op ma., di. of wo. van 22.00-23.00u. Periode: week 1 t/m 6 of week 7 t/m 13 (muv week 9 carnaval). Prijs: 120,- voor 6 x 1 uur vrij tennissen. Sportkaart verplicht. Aanmelden bij LV&S.

Yoga cursussen

Do. 19 jan. starten 2 cursussen yoga olv M. Heyligen. Cursusduur: 12 maanden. Lessen. Periode: jan. t/m apr.'95. Tijden: 18.00-19.00u. of 19.15-20.15u. Plaats: RL-gebouw, Deb. 1. Kosten: f 50,-. Sportkaart verplicht.

Zelfverdedigingscursus

Wo. 1 febr. start een nieuwe cursus zelfverdediging olv sportschool Zenden, St. Bernardusstr. 5. Cursusduur: 8 lessen. Tijd: 21.30-22.30u. Kosten: f 55,-. Inschrijven bij LV&S.

Agenda MSRV Saurus

17 jan. botendoop; ergometerwedstrijd Sociëteit. 18 jan. Orcusfeest. 19 jan. Info-avond voor fysiotherapeute Sociëteit. Iedere di. materiaalavond. Kijk in de Doldruk wanneer je moet komen. Elke ma. 18.30-19.30u. conditietraining voor competitieoeriers.

Agenda MSTV Stennis

28 jan. competitie selectietoernooi in de tennishal Dousberg van 18.00-24.00u. Opgeven kan tot 20 jan. bij Jamila 618857. Wij zoeken steeds competitiespelers voor de zomertenniscompetitie op za. en info en opgeven bij Jamila.

STUDIUM GENERALE

PLACEBO

De tweede lezing uit een cyclus van vijf over placebo heeft als titel 'psychotherapie, méér dan een placebo?' en wordt gehouden door dr. van Kalmthout, docent klinisch psychologie, KU Nijmegen. De rol van placebo-effect in de psychotherapie is in hoge mate afhankelijk van opvattingen over psychotherapie en placebo-effecten. Een eenduidig antwoord is niet mogelijk. Onderzoek naar de effectiviteit van psychotherapie bevestigt dit. Het laat onder meer zien dat niet zozeer therapeutische methode, wel de verwachtingen van de cliënt van belang zijn. 17 jan., 20.00 u., Collegezaal Nieuwenhof Zwingelput 4, toegang gratis

VOOR HET VOETLICHT: THOMAS ROSEBOM

Thomas Rosenboom (1956) publiceerde tot nog toe drie boeken: 'De mens thuis' (1984), verhalen, bekroond met de Van der Hoogtprijs voor de taalkunde; 'Vriend van verdienste' (1985), ontleend aan de beruchte Baarmse moordzaak uit 1961, en 'Gewassen vlees' (1994), in de pers bejubeld als historische roman en psychologische thriller. Ben van Melick voert met Rosenboom een gesprek over literatuur en werkelijkheid, literaire kunstgrepen, de achttiende eeuw en de historische roman.

Wo. 18 jan., 20.00u., Oud Gouvernement Bouillonstraat 3, toegang studenten gratis / overigen f 7,50

OVER DE GRENZEN VAN DE SEKSEN

De eerste lezing uit een uitgebreid programma over de grenzen van seksen heeft als titel 'Ik kan eindelijk mezelf zijn' en wordt gehouden door J. Megens, Coördinator Genderteam Ac Ziekenhuis VU, Amsterdam. Studenten transseksueel ervaart dat zijn sekse niet overeenstemt met de genderidentiteit. De ontwikkeling van succesvolle operatietechnieken in combinatie met hormonale therapie heeft het mogelijk gemaakt de sekssegregatie te overschrijden. Megens schetst de geschiedenis en de mogelijkheden van transsexualiteit en de behandeling van transseksuele personen. Twee transseksuelen vertellen over hun eigen ervaringen. Do. 19 jan. 20.00 u., Aula Tongersestraat 53, toegang: gratis

WETENSCHAPSWINKEL

START VAN EEN GOED 1995: INFORMEER NAAR ONDERZOEK VAN DE WETENSCHAPSWINKEL !!

De Wetenschapswinkel zoekt op korte termijn studenten voor de volgende onderzoeken:

- Evaluatie-onderzoek van deeltijdbehandeling Vrouwenhulpverlening in herstellingsoord. Mooie stageplaats (GW).
- Steunpunt Vrouw en Werk: Tevredenheidsonderzoek onder herintredende vrouwen (Econ. Marketing).
- Analyse werkgelegenheidsrapporten Vliegveld Beek (Algemene Economie).

De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegestaan. Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel.: 883124

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

AEGEE

Tel. 043-883465 (11.30-12.30 ma-vr en 19.00-21.00 di).

Oude Tweebergenpoort 2 / k.3002.

Wekelijkse borrel: Dinsdagavond 21.00u Café Satyricon

- 17 jan: Turkse avond 20.00 uur Satyricon met spreker, volksdansen en feest.

ICHTUS

- 11 jan: Algemene Leden Vergadering, 19.30u Zwingelput;

- 25 jan: 18.00u mensa; 19.30u praise-avond, info en opgave bij (255741)

KOKO

- 13 jan: Rhino-borrel.

- 13-22 jan: skieën met Ravijn.

- 18 jan: KOKO'S FESTIVAL III, AEN DE WAN-FEEST.

SIB

- 19 jan.: 20.00u., bovenzaal café Van Sloun, voorronde SIB-quiz. Voor alle informatie over de Studenten- en jongerenvereniging

dienen vóór 1 februari 1995 te worden ingediend bij: Bureau Internationalisering, Kamer 3.030, Bureau Onderwijs Faculteit der Economische Wetenschappen. Op bovenstaand adres zijn de aanvraagformulieren voor het STIR/SWOL programma verkrijgbaar.

EFM

EFM Algemeen

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords.

Bij de receptie T553 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM". Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, Imperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEquilibrium, EFM Studietoelagen, Eloquent en Hoofdbestuur).

SIGMA, AEquilibrium, EFM Studietoelagen: kamer 1.002 - telnr. 883790 MMA, COMAX: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, Imperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

Eloquent: kamer 0.007 - telnr. 883777

Hoofdbestuur, IAD: kamer 1.008 - telnr. 883940

Kantooruren EFM Hoofdbestuur iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren COMAX iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren MMA iedere werkdag van 11.00-12.00

Kantooruren SIGMA ma-do van 13.00-14.00

Kantooruren AEquilibrium woensdag van 10.00-11.00

Kantooruren Imperator woensdag van 10.00-12.00

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor alledaagse business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. Er staat een tweede EFM-display op T553 (tegenover de mensa bij de lichtkrant)

inschrijfformulieren voor Business Courses/ Workshops

* Voorronde Nationale Marketing Associatiedag bij Philips (zie ook MMA)

* Esso Benelux Business Course

EFM-Agenda

Alfa

27 januari: Alfa BROODJE TOETS in van Sloun

23 februari: blokfeest 1.3 EFM-Alfa Carnaval-thema

AEquilibrium

18 januari 16.30 drinks in cafe Cum Laude

COMAX

19 januari: scriptie/stage voorlichting 19.00 kamer 1.089

26 januari: ALV

SIGMA

17 januari: eerste ALV van Sigma met borrel

31 januari: ALV

14 februari: SIGMA-ALV

21 februari: SIGMA-ALV

MMA

31 januari Voorronde Nationale Marketing Associatie-dag. De voorronde van de nationale case-competitie bij Philips.

Interuniversitair Marketing Magazine Mark it biedt redactieplaatsen aan. Informatie: MMA 043-883779, Willem Wijnen 043-619402.

Imperator

NATO/ Awacks excursie

15 februari: seminar

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie is in de toetsweek op donderdag en vrijdag (12-1 en 13-1) geopend van 11.30 tot 13.30. In de eerste week van de vaardigheden zijn we maandag t/m donderdag (16-1 t/m 19-1) geopend van 10.30 tot 12.30 uur.

GENEESKUNDE

Video 20-jarig bestaan

De compilatievideo van het 20-jarig bestaan is verkrijgbaar bij het bureau PR & Voorlichting (kamer 3.326). Afhaalprijs f 25,-!

Bureau Onderwijs FdG

Voorankondiging

De Examencommissie FdG organiseert op woensdag 12 april 1995 een onderwijsmiddag. Het thema van deze middag is "het Studie-begeleidingsstelsel". De Examencommissie FdG wil stafmedewerkers en studenten van harte uitnodigen bij deze middag aanwezig te zijn. Verdere informatie volgt.

Getuigschriftenuitreiking 22 en 29 maart 1995

Op 22 maart a.s. vinden de volgende getuigschriftenuitreikingen plaats: doctoraalgetuigschrift: 14.00 uur

basisartsgetuigschrift: 15.00 uur

Op 29 maart a.s. vindt de volgende uitreiking plaats:

basisartsgetuigschrift: 15.00 uur

Alle uitreikingen vinden plaats in de St. Janskerk te Maastricht. Er zijn twee uitreikingen voor het basisartsgetuigschrift. Iedere kandidaat krijgt omstreeks 10 maart 1995 de officiële uitnodiging voor de uitreiking. Eveneens wordt dan bekend gemaakt voor welke uitreiking je bent ingedeeld; deze indeling gebeurt op basis van examennummer en naam. Houdt hier dus rekening mee in je planning!!

Studentensprekuren studentenfractie Geneeskunde (SFG)

Elke eerste woensdag van de maand van 12-14 uur. Heb je vragen of problemen of voorstellen op het gebied van onderwijs, examencie etc? Wat dacht je van f 300,- per student voor afwezigheid vaardigheidstoets?

De SFG zal de problemen inventariseren en in overleg treden met de desbetreffende commissies/personen. Kom 4 januari naar kamer 1.155. De SFG doet er wat mee.

Wetenschapstage "Influenza-vaccinatie voor rokers"

Rokers hebben een verhoogd risico om griep te krijgen. Moeten zij extra worden aangemoedigd om zich te laten vaccineren? Deze onderzoekstage heeft als onderwerp: het extra risico op griep en de effectiviteit van griepvaccinatie bij rokers. Deels kan een eigen onderzoek worden uitgevoerd, deels wordt gebruik gemaakt van data uit een randomized controlled trial (RCT) naar influenzavaccinatie bij gezonde ouderen. Onderdelen: formuleren van een onderzoeksvraag; literatuurresearch; opzetten en uitvoeren van een epidemiologisch onderzoek en een RCT; statistische analyse m.b.v. de computer; schrijven van een Engelstalig wetenschappelijk artikel. 12 weken wetenschapstage voor 2 studenten. Info: Carel Thijs, Epidemiologie, tel. 2389.

MFV Reflex

De Commissie Complementaire Geneeskunde van Reflex organiseert een lezingencyclus over kanker en pijnbestrijding. Dit onderwerp zal vanuit verschillende invalshoeken benaderd worden.

12 januari: Dr. Keulen, natuurarts.

25 januari: Dr. Schram, moermentherapeut.

21 februari: Dr. De Steur, anthroposofisch arts.

De lezingen beginnen om 19.30, Uns 50, 0406. De toegang is gratis. Commissie Lezingen organiseert een lezing: 'Legalisering van drugs' door dominee Visser, oprichter van perron 0 in Rotterdam. Hij heeft in

zijn eigen kerk (de Pauluskerk) dealers toegelaten, omdat hij wil dat drugsgebruikers een zo menswaardig mogelijk bestaan kunnen leiden. Voor de lezing neemt hij een arts en een ex-junk mee. woensdag 18 januari 14.00-16.00 uur vergaderzaal anesthesiologie

Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex

do 12-1 Lezing uit cyclus over kanker

wo 18-1 Lezing 'Legalisering van drugs' door dominee Visser 14.00-16.00 uur in de vergaderzaal anesthesiologie

do 19-1 Klinische lezing 'Nefrolithiasis; de behandeling van nierstenen in de nier, ureter of urineblaas' door dr. Zambon (urologie) 16.00-18.00 uur

AZM nivo 1 1H2012 met patiëntcontact

di 24-1 Film in de Blauwe Zaal 16.00 en 19.00 uur

wo 25-1 Lezing uit cyclus over kanker

di 21-1 Lezing uit cyclus over kanker

Meer informatie: in de Reflexkamer 1.153A UNS 50 (043-881181)

of op de posters.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Openingstijden Bureau Onderwijs FdGW

De balie van Bureau Onderwijs is open van 10.00-11.00 uur (tevens AGORA-reductiebureau) en van 15.30-16.00 uur. Alleen in de ochtend worden boeken verstrekt die betaald moeten worden. Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Wij verzoeken jullie vriendelijk doch dringend aan deze tijden te houden.

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 24 februari a.s. wordt de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Locatie wordt nog nader bekend gemaakt. Studenten die een extra VGT (moeten) maken kunnen zich tot 17 februari 1995 inschrijven tijdens het spreekuur bij R. Devue, kamer 1.235.

Practicumaftekening blok 2.2.B

Voor studenten uit jaargroep '92 of eerder, die nog geen practicumaftekening hebben van blok 2.2.B en de practica biomedische en/of actief transport (over) moeten doen, wordt op 1 en 2 februari eenmalig een 'inhaalpracticum' georganiseerd. Met nadruk wordt gesteld dat er onvoldoende plaatsmogelijkheden zijn in periode 2.2.B in 1995. Er zal dan bovendien voorrang gegeven worden aan recidivisten met jaarnummer '93. Nadere informatie: I. Welle, 881095. Aanmelden: briefje met naam, studentnummer, welk practicum en voorkeursdatum in brievenbus naast practicumzaal 4.113; uiterlijk 20 januari.

Spreekuur Methodologie en Statistiek

Het dagelijks spreekuur van de programmaleider Methodologie en Statistiek: dr. Tj. Imbos is met ingang van 1 januari 1995 gewijzigd. Vanaf genoemd tijdstip wordt het spreekuur gehouden op donderdag en vrijdag van 13.00 - 14.00 uur. Alle vragen, ook telefonische, op het terrein van het methodologie en statistiekonderwijs kunnen uitsluitend tijdens het spreekuur worden afgehandeld.

Afscheidscollege van dr. L.M. Serpenti

Op vrijdag 20 januari 1995 vindt er een afscheidscollege "Illusies in de antropologie" van dr. L.M. Serpenti plaats ter gelegenheid van zijn pensionering. Plaats: Faculteiten 1 (Deb1), zaal 0.122. Tijd: vanaf 16.00 uur.

Studentenberaad Faculteitszaken

Studentleden van de Faculteitsraad (FR), Faculteitsbestuur (FB), en Opleidingscommissie (OC) vergaderen over politieke- en onderwijsaangelegenheden binnen de FdGW. Stand van zaken: Faculteitsbestuur heeft moties van de studentaardsleden aangenomen (uitspraak tegen de voorstellen van Ritzen; i.v.m. wegvallen van 2e jaarwerkstuk door reorganisatie een extra training schrijfaardigheden; betere begeleiding voor studenttutoren). Problemen rondom geneeskunde-onderwijs BGK/MGK zijn grotendeels opgelost door overeenkomst met vakgroepen geneeskunde. Studentenberaad vergadert a.s. 9/1 en 23/1 over de studie-examenpunten en over de toekomst studielandschap/leermiddelen. Sug-

gesties, ideeën, klachten, etc. in het blauwe postvakje aan de muur bij Bureau Onderwijs GW. Meer informatie: Maud Damme (257405) of Petra Heitkamp (253461).

Stageaire gevraagd

Het IKL (Maastricht) vraagt een GVO-student voor een onderzoek bij patiënten met een beenmergtransplantatie. De stage bestaat uit twee onderdelen: (a) literatuurstudie (jaarwerkstuk) en (b) enquetes c.q. interviews bij patiënten. Het onderzoek heeft betrekking op de gevolgen (psychosociaal, maatschappelijk, financieel, etc.) van een beenmergtransplantatie. Contactpersoon: Frans Gerards (tel 882220)

AGORA

AGORA zoekt dringend een voorzitter en secretaris voor de vereniging. Ben jij iemand die bestuurlijke ervaring wilt opdoen en voor de kwaliteit van het onderwijs opkomt, kom dan eens langs tijdens het spreekuur of bel 043-881445. Een vergadering bijwonen mag ook en is geheel vrijblijvend. Heb jij commentaar over het GW-onderwijs? Vul een klachtenbriefje in (liggen bij de Balie van Bureau Onderwijs FdGW) en deponeer deze in de klachtenbus. AGORA Reductie-Bureau openingstijden: elke dag van 10.00 tot 11.00u bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW. Voor slechts fl. 15,- wordt je AGORA-lid. Let op de lichtkrant & posters voor meer informatie!!!

GVO-Triano

Interesse in onderwijszaken? Zin om er actief mee bezig te zijn? GVO'er of binnenkort GVO'er? Is je antwoord 3x ja? (4x) Neem dan contact op met Mariëtte (043)-214551, Onderwijscommissie GVO-Triano. Binnenkort zijn er weer activiteiten, houdt daartoe de posters in de gaten en kom!!!

Cursussen klinische epidemiologie

Vanaf 20 maart worden 4 McMaster cursussen Klinische Epidemiologie gegeven. Er zullen wekelijkse sessies van 3 uur zijn waarin de deelnemers (max. 10 per cursus) na gedegen studie vooraf (leeswerk en uitvoeren van opdrachten) als groep samenkomen en onder leiding van een inhoudsdeskundige tutor over de stof discussieren en de opdrachten bespreken.

Cursus Solliciteren

In de periode maart/april 1995 zal er een sollicitatietraining van twee dagen worden georganiseerd voor ouderejaars studenten Gezondheidswetenschappen. De volgende onderdelen komen in de training aan bod:

a. loopbaanplanning: wat voor soort werk wil ik? b. zoeken van een advertentie en het maken van een advertentie-analyse, c. opstellen van een curriculum vitae en een sollicitatiebrief, d. oefenen van een sollicitatiegesprek met een gastdocent Richtlijnen en achtergrondinformatie met betrekking tot deze vier onderdelen staan beschreven in het boek 'Arbeidsmarktorientatie en Solliciteren' (1992) van M. Schreurs en J. Hommes. Aanmelding door middel van een inschrijfformulier, verkrijgbaar bij het secretariaat van het Vaardigheidsonderwijs GW, kamer 5.403. Inschrijven vóór 1 februari a.s. De kosten voor deze training bedragen fl. 40,00, dit is inclusief het boek van Schreurs en Hommes.

Studievereniging Beleid en Beheer van de Gezondheidszorg (de SBBG)

Op 25 januari organiseert de SBBG een bezoek aan de verpleegkliniek "Zevenbronnen" te Amby, in Maastricht. Tijdstip: 10.30 Er zal een beperkt aantal deelnemers mee kunnen. Je kunt je inschrijven via Ivy Jacobs of Liselotte Wunnink. Als je zin hebt om mee te gaan met onze eerste activiteit van het nieuwe jaar stop dan een briefje in het postvakje

Internationale Betrekkingen bel je (043)883469 of kom je langs op de wekelijkse donderdagavondborrel in café Van Sloun!

TAFELSTRAAT 13

- 15 jan: 10.15u. St. Janskerk, Vrijthof; Viering, ds. Joen Drost. Doop.

- 16 jan: 20.00u. Spiritualiteitsgroep;

- 17 jan: 18.00u. Koorrepetitie; 20.00u. Encountergroep: Burgerlijkheid; 20.00u. Filosofiegroep Rorty;

- 18 jan: 17.00u. Meditatiegroep; 20.00u. Groep Homosexualiteit; 20.00u. Toneelrepetitie;

- 19 jan: 18.00u. Tafelen; samen koken en eten. Opgeven voor 12.30u. graag.

Eens praten met een van de pastores? Dat kan. Kom langs of bel voor een afspraak: 21 56 51.

THINKTANK-Centers

Voor en door ondernemende studenten en afgestudeerden (tot ± 35 jaar). (Gratis)Info, advies, doorverwijzing, training en ondersteuning t.b.v. oriënteerders op het ondernemerschap en (door-)startende hoger opgeleiden.

Info: THINKTANK-Centra voor Ondernemerschap,

040-472252/043-217184.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden Onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;

dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;

woensdag: 13.00 - 13.30 uur;

Onderwijsmateriaal blokperiode 4

Voor het afhalen van onderwijsmateriaal is de Onderwijsbalie verruimd opgesteld als volgt:

maandag 16 januari: 15.00 - 16.00 uur;

dinsdag 17 januari: 10.30 - 11.30 uur;

woensdag 19 januari: 13.00 - 14.00 uur;

donderdag 20 januari: 12.15 - 13.15 uur.

Schrijfpodochten jaar 1 en 2

De schrijfpodochten voor jaar 1 en de schrijfpodochten voor jaar 2 zijn vanaf maandag 23 januari te verkrijgen bij de Onderwijsbalie.

Style Sheet

Vanaf maandag 19 december is de Style Sheet beschikbaar.

Voor studenten is de Style Sheet vanaf die datum verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie à fl. 1,-.

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:

ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur

reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

Verdelingen CWSv-Orakel

Op 12 januari zal de tweede lezing in de lezingencyclus "Verhalen over verhalen" plaatsvinden. Deze lezing zal gaan over de vertaling van de verhalen.

aanvang 20.00 uur, Kapoenstraat 2.

toegang gratis.

De postvakjes op de faculteit liggen acceptgiro's waarmee alsnog het maatschap voor 1994/1995 betaald kan worden.

Orakel wenst alle leden een vlamdend 1995!!

ECONOMIE

Spreekuur Examencommissie

Vanaf donderdag 19 januari vervalt het spreekuur van de Examencommissie.

Bericht Examencommissie voor alle IM-studenten

De verduidelijking van artikel 30 lid 3 sub h van het examenreglement Economie 1994/1995 deelt de Examencommissie het volgende mee.

De taaltraining na blokperiode 4 wordt alleen vrijstelling verleend aan een student minimaal 22 studiepunten aan een niet-Nederlands-sprekende universiteit heeft gestudeerd. Voor de taaltraining na blokperiode 4 wordt onder geen enkele voorwaarde vrijstelling verleend.

Voorbeelden van Strategisch Management

Vanaf maandag 16 januari start deze vaardigheidstraining. Alle deelnemers worden verzocht de toelichting op opdrachten 1 t/m 3 in blokboek en teoretisch klapper voor de blokopening door te nemen. Tijdens de blokopening zal slechts een korte nadere toelichting worden gegeven.

Roel Romme (blokcoördinator).

Vaardighedenstroom interviewtechnieken januari 1995

Studenten die deze vaardigheid willen volgen moeten er rekening mee houden dat ze het blokboek tijdig ophalen. Voor de blokopening moet de eerste opdracht begonnen zijn en literatuur zijn doorgenomen (seksgevoelens blokboek)!!! Verder is aanwezigheid tijdens de blokopening vereist in verband met zeer nauwsluitende groepsindelingen, na de seksgevoelens blokopening kan niet meer gewijzigd worden. Mocht je echt verhinderd zijn die dag, neem dan van te voren contact op met de blokcoördinator.

Wim Venetis 043-883774

Literatuurverwijzingen VGT (herhaalbericht)

De publicatoren van Bureau Onderwijs is een herziene versie van het bericht met literatuurverwijzingen voor de VGT opgenomen. Dit overzicht zal met ingang van 1 januari 1995 voor de VGT gelden.

Human Resources Management/Personneelsmanagement (5018K)

(herhaalbericht)

Vereniging tot het vermelden in "Blokbeschrijvingen Doctoraalonderwijs" wordt dit blok afgesloten met een schriftelijk tentamen. Bovendien wordt wegens niet tijdige beschikbaarheid, dit studiejaar geen gebruik gemaakt van het boek van Mabey, Iles & Salaman (1994). Het basisboek zal worden gebruikt (±75%) betreft: Beardwell & Wilson (eds.) Human Resource Management: A Contemporary Perspective, London: Pitman, 1994. Aanschaf van dit boek door de studenten, is aangeraden.

043-883124

Uitreiking artikelen voor OAT-I (herhaalbericht).

Artikelen voor de OAT-I kunnen vanaf vrijdag 13 januari 1995 ingeleverd worden bij de onderwijsbalie. Daarom zal de balie die dag openlijk geopend zijn van 12.30 uur tot 15.30 uur. De normale openingstijden vervallen dan.

Uitgezigde openingstijden Onderwijsbalie

In verband met de uitreiking van de artikelen voor de OAT-I, zal de onderwijsbalie op vrijdag 13 januari 1995 geopend zijn van 12.30 uur tot 15.30 uur en niet in de voormiddag.

Distribution of the study materials for the Overall test

The study materials -articles- for the OAT-I will be available at the Education Desk from Friday January 13th 1995 on. On that day, the Education Desk will be open from 12.30h till 15.30h (and not at the usual time).

Change of the opening hours of the Education Desk

Because of the distribution of the study materials for the OAT-I, the Education Desk will be open from 12.30h till 15.30h (and not in the morning) on Friday January 13th 1995.

Vereniging/stage in het buitenland (herhaalbericht).

Vragen voor financiële ondersteuning (STIR/SWOL PROGRAMMA) voor studie of stage in het buitenland (buiten het Erasmusprogramma)

van Liselotte Wunnink, 91254 of Ivy Jacobs, 91230 voor vrijdag 20 januari. Agenda SBBG - januari ALV, datum wordt nader bekengemaakt -25 januari verpleegkliniek "Zevenbronnen" -Tijdens blok 1.4 workshops over Beleid en Beheer voor de eerste jaars. -12-17 maart reis naar Bielefeld.

Bureau Internationale Betrekkingen Faculteit der Gezondheids-wetenschappen

Symposium "Primary Health Care, ons een zorg", georganiseerd door studenten Geneeskunde op zaterdag 28 januari 1995 in de Aula van de KU Nijmegen, Comeniuslaan 2 te Nijmegen ter gelegenheid van 10 jaar Nicaragua Ko-schappen. Een symposium over de betekenis van PHC voor Nederland, toepassingen in de praktijk en consequenties voor de medische opleiding vanuit "Health for All".
Uitnodiging ter inzage bij BIB-FdGW, kamer 1.301, Uns. 50.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Colleges

18.01: college Rechtshandeling 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53
18.01: college Internationaal en Europees recht en Rechtsgeschiedenis 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53

Responsiecollege Bedrijf

Het responsiecollege van 21.12: 15.30-17.00 uur Collegezaal Nieuwenhof wordt verplaatst naar 11 januari

04.01: 15.30-17.00 uur Collegezaal Nieuwenhof

18.01: 15.30-17.00 uur Collegezaal Nieuwenhof

Responsiecolleges eerste opstel

Op 26 januari, 09 februari en 16 maart wordt om 09.00 uur Collegezaal Nieuwenhof responsiecollege eerste opstel gegeven voor derde jaars avondstudenten. Het eerste opstelboek (handleiding en onderwerp) kan vanaf 16 januari afgehaald worden aan de balie van buro onderwijs.

Toetsen

Toetsen fiscaal recht jaar 3 en 4 vinden plaats op dinsdag 17 januari. Toetsen nederlands recht en jaar 2 fiscaal recht vinden plaats op 25, 26 en 27 januari. De indeling hangt op het bord naast de onderwijsbalie.

Opstelonderwerpen Fiscaal recht

Vanaf maandag 19 december zijn de opstelonderwerpen Fiscaal recht (inleverdatum 27 januari 1995) voor de jaren 3 en 4 verkrijgbaar. Er is een handleiding over het schrijven van schriftelijke werkstukken in de opleiding fiscaal recht verkrijgbaar aan de onderwijsbalie.

In memoriam: Chantal van der Meeren

Op dinsdag 13 december 1994 is Chantal van der Meeren overleden. Chantal was nog maar kort geleden aan de deeltijdstudie rechten begonnen. De afgelopen vier maanden hebben we Chantal leren kennen als een zeer vriendelijke en enthousiaste vrouw. Voor haar medestudenten kwam haar overlijden als een grote schok. We zijn dankbaar voor de tijd die wij met haar hebben mogen delen.

Mededeling buro stage

Bureau stage heeft voorlopig geen spreekuur. Studenten kunnen een

afpraak maken via mevrouw L. Hertog, tel. 88 30 76, zij is bereikbaar op maandag t/m woensdag van 12.30-13.30 uur.

Studenten Nederlands recht die in het studiejaar 1995-1996 een stage willen volgen, worden hierbij uitgenodigd voor de **voorlichtingsbijeenkomst op woensdag 15 februari 1995 om 11.00 uur** in de collegezaal van de Nieuwenhof. Inschrijfformulieren zijn daarna verkrijgbaar op het bureau stage na 16 februari. Voor stages dient men zich in te schrijven voor 10 maart 1995.

Studenten die in het studiejaar 1995-1996 een stage willen volgen bij de Provincie Limburg dienen zich **voor 25 januari** te melden bij bureau stage, tel. 883274.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

Voor Nederlandse studenten:

maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15 tot 11.15 uur.

Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten:

maandag, dinsdag- en donderdagochtend van 10.15 tot 11.15 uur.

BEURZEN

1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute.

It offers **research grants** intended for scholars actively engaged in research on Citizenship.

TAALCURSUS

Instituto Picasso, Málaga, Spanje

Taal: Spaans

Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren:

ma, di, do 10.15-11.15 uur

- Casa de Espanol Xelaju, Guatemala

Vakken: Spaans en Cultural Studies

Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren:

ma, di, do 10.15-11.15 uur

STIR / SWOL 1994-1995

Studenten die in 1994-1995 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken.

Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld:

31 januari 1995

31 maart 1995

31 mei 1995

30 juni 1995 (mits subsidie overblijft)

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

De nieuwe brochures zijn uit van:

- Magister Iuris Communis Programme Programme: European and Comparative Law Faculteit der Rechten, RL Language: English Tuition Fee: 3500 Dutch Guilders

- Katholieke Universiteit Leuven Programme: general LL.M./focus on European Community Law Language: English Tuition Fee: 240.000 Belgian Francs

- University of Nijmegen Programme: European Business Law Language: English Tuition Fee: 11.200 Dutch Guilders

- The Chinese University of Hong Kong Programme: International Asian Studies Language: English

- Lund University, Sweden Programme: Master of European Affairs

Language: English

- King's College London Programme: Postgraduate studies in Law Language: English

Tuition Fee: £ 2.350 Meer informatie: Josta Mommertz

- University of Buckingham Programmes: International and Commercial Law and Socio-Legal Studies (July 1995) For more information: The

University of Buckingham, MK18 1EG Buckingham

- Fordham University School of Law Programmes: Master of Laws in Banking, Corporate and Finance Law and a Master of Laws in International Business and Trade Law For more information: Graduate Program,

Fordham Law School, 140 West 62nd Street, Room 429, New York, NY 10023, USA

- Katholieke Universiteit Brussel/Universiteit Saint-Louis European Association for the Teaching of Legal Theory Programme: Master's Course in Legal Theory/Mastère en Théorie du Droit 1995/1996 Deadline applica-

tions: 1 April 1995 Language: English or French Tuition Fee: approx. 450 ECU (18,000 BEF) Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University College London Programme: M.A. in Legal and Political Theory For further details and applications write to: Dr. S. Conway,

History Department, University College London, Gower Street, London WC1E 6BT

- Stockholm University Programmes: * Master Programmes in Comparative and International Law * Master Programme in European Law

Deadline applications: 15 March 1995 Brochures liggen ter inzage bij Bureau Internationalisering

- University of Connecticut, School of Law Programme: Master of Laws in United States Legal Studies 1995/1996 Deadline applications: 30 March 1995 Tuition fee: \$ 15,000 Brochure ligt ter inzage bij Bureau Internationalisering

SUMMER COURSE

- The Hague Academy of International Law 1st period: 3-21 July, Private International Law 2nd period: 24-11 August, Public International Law

Language: English, French Costs: 400 Dutch Guilders Meer informatie: Josta Mommertz

- Duke University School of Law and The Free University of Brussels (ULB) School of Law Summer Institute in Transnational Law period: 2 July - August 1995 Location: Brussel Deadline applications: 10 April 1995

Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University of Cambridge (UK) Summer School in English Legal Method Period: 5 - 30 July 1995 Deadline applications: 1 June 1995 Informatie

aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

Agenda der JFV OURANOS

JANUARI 1995: Tentamentraining; kosten voor leden 25 gulden en voor niet-leden 40 gulden. Wat houdt het in: er zullen 4 bijeenkomsten georganiseerd worden van 2 uur (incl. pauze) waarin de stof van de drie

blokken nederlands recht behandeld zal worden m.b.v. oude blokken. Het is 15 personen. Aanvang: di 3 januari '95 van 18:30 tot 20:30u. Voor meer info. bel OURANOS type-kamer of kom een langs tijdens spreekuren

27 JANUARI '95: Blokfeest in "d'n Hiemel" (o.v.)

10 FEBRUARI '95: Bedrijvendag in Utrecht. Leden gaan voor 5 gulden en PAASVAKANTIE '95: Meerdagse excursie naar????

Gedurende het hele jaar verkopen wij de Gids voor de Rechtenstudie (10,-) en schrijfblokken met recycle-papier (fl 3,25).

Voor informatie omtrent de activiteiten en verkoop van bovenstaande artikelen, ben je van harte welkom op de typekamer; ma/di/do/vr, tussen 12.30 en 13.30 uur. Telefonisch zijn wij ook bereikbaar op telefoonnummer: 043-883071.

FIRST Maastricht

FIRST Maastricht stelt zich ten doel de belangen van (aankomende) studenten Fiscaal recht te behartigen. Denk hierbij aan het organiseren van workshops, studiereizen, lezingen, het onderhouden van contact met fiscale instellingen en het bedrijfsleven, het kritisch in het omdenken van de ontwikkeling van de aan deze faculteit nog jonge studenten en het organiseren van dorstlessende activiteiten.

De vereniging heeft een aantal commissies: commissie activiteiten (organiseert bovengenoemde activiteiten), commissie promotie (zorgt voor bekendmaking), commissie facultaire politiek en commissie FIRM. Voor de commissie facultaire politiek zoeken wij nog gemotiveerde studenten. Men kan lid worden als men staat ingeschreven als student Fiscaal recht. Eerstejaars studenten die Fiscaal recht willen gaan studeren, kunnen aspirant-lid worden. Leden van FIRST Maastricht ontvangen tevens een fiscaal studentblad Forfaitair dat via de stichting landelijke Overleg Fiscalisten (LOF) wordt uitgegeven.

Voor meer informatie: bel 043-883074 of 043-625512.

JURIST IN BEDRIJF

Op 22 februari 1995 organiseert JIB voor de 7e keer de Bedrijvendag voor juristen. Deze dag is in die tijd uitgegroeid tot de grootste activiteit in het soort binnen de juridische faculteit.

Wat heeft de Bedrijvendag te bieden? Interessante en gedetailleerde informatie over de deelnemende organisaties.

Een schat aan praktische informatie over verschillende functies binnen diverse bedrijven en instellingen tijdens de sessies, persoonlijke contacten met belangrijke functionarissen van de deelnemende ondernemingen tijdens de achteraf gehouden "banenmarkt" en last but not least een tot in de puntjes verzorgde catering!

Gesteund door deze informatie kunnen studenten veel gनुanceerde studierichtingen en specialisatiemogelijkheden bepalen zodat ze later op de arbeidsmarkt niet voor verrassingen komen te staan. Ook zal de informatie later erg nuttig zijn bij eventuele sollicitatiegesprekken.

Bouwen aan een geslaagde loopbaan begint niet na het afstuderen maar begint nu. Schrijf je daarom zo snel mogelijk in.

JiBulletin is uit, met daarin artikelen, columns en interviews van en met juristen uit de praktijk. Zeer nuttige informatie dus voor toekomstige juristen.

Voor meer informatie kan je iedere werkdag onze infolijn bellen tussen 9 en 11 uur 's ochtends. (tel.883106)

Voorlichtingsdag 21 januari

Start eind januari met een economische HBO-opleiding!

Die kun je volgen bij Hogeschool Eindhoven. Wat denk je van één van de voltijdopleidingen:

- Bedrijfseconomie
- Bedrijfskundige informatica
- Commerciële economie
- Communicatie
- Management, economie en recht met de afstudeerrichtingen: bank- en verzekeringswezen, onroerend goed/makelaardij
- Fiscale economie

Bij vrijwel alle opleidingen kun je vanaf het derde studiejaar een internationaal accent geven aan je studie. Eind januari kun je al met een opleiding (behalve Communicatie) starten!

Kom naar de voorlichtingsdag

De voorlichtingsdag vindt plaats op 21 januari van 10.00 tot 15.00 uur in gebouw R3 van Hogeschool Eindhoven, Rachelsmolen 1 te Eindhoven. Op de informatiemarkt kun je terecht voor persoonlijk advies en vragen. Wil je meer informatie, dan kun je contact opnemen met het Studie-informatiecentrum van Hogeschool Eindhoven, telefoon (040) 454935 (van 10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.00 uur).



...begin je toekomst met een voorsprong

De beste garantie voor je rijbewijs

Autorijschool B. Wellman

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasnleerplan
- Proefexamen
- f 42,50 voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798
autotel.: 06 - 52936738

'Het sluwe vosje' door Opera Zuid

Het gelijk van de huishoudster



Het kostuum van het slimme vosje, dat de Britse sopraan Anne Dawson vanaf 21 januari zal dragen.

pen is, heeft Opera Zuid toch gekozen voor de Tjechische uitvoering. Janáček besteedde namelijk erg veel zorg aan de samenhang tussen tekst en muziek. Hij ontwikkelde er zelfs een hele theorie over: het concept van de 'spraakmelodie'. De melodische en ritmische eigenschappen van de gesproken taal en de geluiden om hem heen, vormden voor de componist de bron voor zijn muzikale producten. Janáček trok er geregeld op uit om omgevingsgeluiden vast te leggen in notenschrift.

Brod zal heus wel zijn best gedaan hebben (hij beloofde de Tjechische componist zelfs plechtig dat de vertaling de opera muzikaal niet zou aantasten). Maar de door Janáček zorgvuldig gecomponeerde verweving van woord en toon is in de Duitse versie voor een groot deel verloren gegaan. Aidan Lang, artistiek leider bij Opera Zuid, heeft daarom uiteindelijk gekozen voor Janáček's origineel. Janáček hoeft zich niet nog een keer om te draaien in zijn graf. En ook het schouwburgpubliek heeft

niets te vrezen: voor Nederlandse boventelling is gezorgd. Daardoor kan alle aandacht gevestigd worden op de mooie, lichtvoetige muziek van Janáček. En op het inventieve decor en de grappige kostuums van de Engelsman Lez Brotherston, die Opera Zuid al eerder van aankleding voorzorg. Zo zoemen jongetjes van de koor-school Limburg, gekleed in gestreepte mohair truien en beenwarmers, als vervelende strontvliegjes over het podium. En dat allemaal op de klanken van het LSO. Een belofte voor een vrolijk spektakel.

Judith Kuijk

'Het sluwe vosje' van Leos Janáček door opera Zuid. Première op zaterdag 21 januari, 20.15 uur, in het Theater aan het Vrijthof. Verder onder andere te zien in Sittard (4 februari) en Heerlen (7 februari). Uitlegavond over de opera door Len van Schaik op maandag 16 januari, 20.00 uur, Conservatorium.

ten vinden dat de bewoners van een studentenhuis slechts één keer de omroepbijdrage hoeven te betalen, net als bijvoorbeeld een vijfokoppig gezin. De wetgever is het daar niet mee eens: onder gezin wordt in dit verband verstaan: "echtgenoten of anderen die duurzaam samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren". De studenten, die vinden dat ze ook duurzaam samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren: "Betekent dit dat de wetgever het primaat legt bij de seksuele omgang"? De Winter, in de tweede versnelling, schimpt: "Honderdtweeënzestig gulden per jaar, zeker drie slokken bier", terwijl ondertussen Europa staat "aan de rand van een diepe en onheilspellende afgrond" en, zich wellicht zo'n Nijmeegse redactievergadering voorstellend: "Sakkerloot! Zeg kerel, wil jij een sigaartje?"

Verderop in *Azen op tegenslag* is het gelukkig weer Winteriaans prijs: vergeten engelstalige literaire en juridische grootheden worden geciteerd, de Bijbelscene in de Tuin van Eden wordt versgewijs van passende wetboekartikelen voorzien en ook de hedendaagse romankunst wordt bondig gerencenseerd: A.F.Th. van der Heijdens *Weerborstels* "bleek niet om door te komen" en het veelgeprezen *De Wetten* van Connie Palmen is ook niks: "Geen wonder, want nadenken is niet bepaald haar sterkste kant." De Winter mag dat roepen, vooral omdat het natuurlijk leuk is, maar ook omdat hij, vier jaar na *De relatieve overheid*, nog steeds behoort tot die zeldzame juristensoort die met oorspronkelijke, snelle en vaak humoristische teksten menig rechtenstudent maar ook minder ingewijden weet te begeisteren.

Eugène Baak

'Azen op tegenslag' van Reiner de Winter, 73 pagina's, f24,90.

Agenda

donderdag 12 januari
Sêc, cabaret, Crème Fraîche,
Los Bewegingstheaterwerkplaats, 20.30

vrijdag 13 januari
Een bruid in de morgen, toneel, Stichting Toneel
Activiteiten, 't Pesthuys, 20.00
Sêc, cabaret, Crème Fraîche,
Los Bewegingstheaterwerkplaats, 20.30
Dies Dance Party, The Laroo Color Band, Back to Basic,
Chicken George & The Funky Farmers,
RL, Tongersestraat 53, 21.00

zaterdag 14 januari
Een bruid in de morgen, toneel, Stichting Toneel
Activiteiten, 't Pesthuys, 20.00

zondag 15 januari
Limburgse componisten in perspectief III, Introconcert,
Ensemble '88, Conservatorium, 12.00
Open huis, presentatie cursussen en projecten,
Kumulust-West, Herbenusstr 89, 13.00
Een bruid in de morgen, toneel, Stichting Toneel
Activiteiten, 't Pesthuys, 20.00

maandag 16 januari
Opera-uitleg, 'Het Sluwe Vosje', Len van Schaik,
Conservatorium, 20.00

dinsdag 17 januari
Psychotherapie, méér dan een placebo?, lezing,
dr. M. van Kalmbout, Nieuwenhofzaal, 20.00
Joep van Leeuwen, solo jazzgitaar, Café de Muze, 21.30

woensdag 18 januari
Voor het voetlicht: Thomas Rosenboom, interview,
Ben van Melick, Oud Gouvernement, 20.00
De innerlijke ervaring, InDependance,
Toneelacademie, 20.30

Exposities

Damiët Dorenbosch, schilderijen, Kamer van Koophandel,
Maasboulevard 5, t/m 3 apr, ma t/m vr 8.30-16.00
Bettine Flesseman, schilderijen / **Jef van de Leijgraaf**,
beelden en bronzen, Gal. Artisan, Grote Gracht 43,
t/m 25 feb, di t/m za 13.30-17.30
Jan van Lobbors, schilderijen, De Keerder Kunstkamer,
Kerkstr 10, Cadier en Keer, t/m 12 feb, do t/m zo 13.00-17.30
KeuzeWerk 6: Museaal Nabuurschap in Venlo, moderne
kunst en objecten van geschiedenis en cultuur, Gouvernement
Maastricht, t/m 3 feb, ma t/m vr 9.00-17.00
Marijke Stultiens, Hanny Reneman, Henk Erkelens e.a.,
div. werken in kunstuitlen-expositie, Gal. Tracé, Alex.
Battalaan 31, t/m 20 jan, do 14.00-18.00;
vr en za 12.00-17.00

Films - Speelweek: 12 januari t/m 18 januari

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b
Bab El-Oued City, dag. 20.00
Mama, dag. 20.30

Priscilla Queen of the Desert, dag. 22.00
Paris is Burning, do t/m zo 23.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1
De Leeuwekoning, za, zo en wo 14.30
The Lion King, dag. 18.00
Disclosure, dag. 18.00, 21.00; za, zo en wo ook 14.30
Junior, dag. 18.15, 21.15; za, zo en wo ook 14.30
Pulp Fiction, dag. (beh. ma) 20.30
Sneak Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilhelminasingel 39
The Lion King, dag. 18.45, 21.30
De Leeuwekoning, dag. 13.15, 16.00
Interview with a Vampire, 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
Timecop, dag. 13.15, 18.45
Forrest Gump, dag. 13.15, 16.30, 20.30
Four Weddings and a Funeral, dag. 16.00, 21.30
Mad Dog and Glory, dag. 11.15, 13.45, 16.15
Only You, dag. 18.45, do, zo t/m wo ook 21.30
The River Wild, vr en za 21.30
Widow's Peak, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

Ciné-K, Bernardusstraat 13
Indochine, dag. 21.00

Als we zijn huishoudster mogen geloven, dan hebben we de opera *Het sluwe vosje* van de Tjechische componist Leoš Janáček aan haar te danken.

Volgens de huishoudster ging het namelijk zo: in het jaar 1920 zat zij 's morgens vroeg in de keuken. Ze las haar krantje en schaterde om 'Liska Bystrouška' (het sluwe vosje), een vervolgverhaal met plaatjes. Janáček kwam op haar gelach af. En toen sprak de huishoudster de woorden: "Meneer, u weet zo goed wat de dieren zeggen, u noteert altijd dierengeluiden; u zou hier een prachtige opera van kunnen maken."

Natuurlijk gehoorzaamde de componist meteen en een paar jaar later zag de opera het licht. Opera Zuid mag de huishoudster dus wel dankbaar zijn. Na het grote succes van *La Bohème* vorig jaar, kan het Maastrichtse opera-gezelschap de aftrap voor het nieuwe seizoen geven met de minder bekende opera *Het sluwe vosje* van Janáček. Een vrolijk verhaal over de lotgevallen van een vrouwelijk vosje (een hoofdrol van de Britse sopraan Anne Dawson): ze wordt gevangen en mishandeld door een boswachter, ontsnapt, ontmoet de vos van haar dromen en sticht een gezin. Maar er volgt een droevig einde, zoals een goede opera beëindigt.

Janáček schreef zelf het libretto, in het Tjechisch. Max Brod, bekend om zijn vertalingen van Kafka's boeken, maakte ook de Duitse versie van *Het sluwe vosje*. Ondanks het feit dat deze vertaling door toelichters en uitvoerenden beter te behap-

'Azen op tegenslag' van Reiner de Winter

Wintermärchen

Het vervolg op *De relatieve overheid* uit 1990, een bundel columns en katebellen van universitair hoofddocent Reiner de Winter, heet *Azen op tegenslag*. Op eigenzinnige wijze noopt de auteur te hoop tegen misstanden in het bestuursrecht en willekeurig wat hem verder opwindt. Maar, excuseert de Winter zich amusant in zijn korte verantwoording: "Alle stukken kwamen 'op bestelling' tot stand."

De Winter heeft een aantal verhalen en 'columns' van *De Winter* - het haakje is een van zijn favoriete teksten - verscheen reeds in juridische tijdschriften als *Namens* en het Nederlands Juristenblad. Het merendeel werd eerder in *Observant* gepubliceerd. En zo beleven we nog 's mee - maar nu op mooi dik, leelachtig papier - hoe De Winter en zijn gezin uiteindelijk niet de rampvlucht naar Faro boekten in december 1992. Dit verhaal, de afsluiter van *Azen op tegenslag*, eindigt als volgt: "God is een slechte manciër. Hij levert ons verhalen zonder pinte. Maar Hij is een Goedzak. Zijn gerek aan talent stelt ons in staat hier te toevoeren." En dat is leuk omdat uiteindelijk na vierenzestig pagina's verwondering over zoveel juridische en menselijke de vingers wordt getikt.

In de andere verhalen mag De Winter en ander graag in een vooral ruim verband plaatsen. In NRC - een bericht in

die krant vormt vaak de aanleiding, Weekblad Actueel (sic) daarentegen, daar heeft hij "noot van gehoord!" - leest hij over een mevrouw te Heerlen in wier huispui herhaaldelijk een auto belandt. Mevrouw roept: "Ik begrijp niet dat de gemeente geen reflecterende strippen op de gevel aanbrengt, of voor mijn part de muur wit maakt." Met behulp van artikel 22 van de Grondwet verdedigt De Winter de idee dat inderdaad de gemeente en niet deze mevrouw zelf - wat logischer is - aan het schilderen moet slaan. Volgens artikel 22 schept de overheid namelijk "voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding." De Winter, een beetje cynisch: "Ook ter voorkoming van inbreuken, mag je aannemen. En zo'n auto die naar binnen rijdt, is natuurlijk niet niks: een behoorlijke inbreuk op de vrijetijdsbesteding daarbinnen!" Waarna het berichtje over de Heerlense huispui uitmond in de gespeelde verzuchting dat de overheid het ook nooit goed kan doen, reden waarom het bestuur "stukje bij beetje wordt afgebroken" en "over honderd jaar (zal zijn) weggeprivatiseerd".

Een dergelijke gedachtengang beslaat bij De Winter gewoonlijk anderhalve pagina en dat is kort. Niet iedere lezer zal in staat of bereid zijn dergelijke snelle stappen samen met De Winter te nemen. En een enkele keer gaat De Winter wat flauwtjes door de bocht. Werd in het voorbeeldje hierboven nog - alleraardigst gevonden - de Grondwet erbij gesleept, in de bespiegeling over een - ook alleraardigst gevonden - redactioneel in het studentenblad *Ars Aequi* zeurt De Winter als de gemiddelde dagbladcolumnist. De studen-



Mama!!

Waar ik ook om mij heen kijk, overal, in iedere hoek en elk gat, hoe onverdacht ook, duiken op het moment kinderen op. En dan heb ik het niet over de kleine ettertjes die met hun Segamachines dagelijks duizenden ruimtemonsters, cowboys en wie weet Bosnische Serviërs omleggen, of de mini-smeerlapjes die tegen mijn gloednieuwe automobiel stuiterballen, of de vetklepjes die elkaar op school de baren uit het hoofd pesten en treiteren. Ik ben nog steeds de mening toegedaan dat kinderen tussen hun zevende en achttiende in een hermetisch afgesloten padvindingskamp moeten worden opgesloten met een verhouding 2:1 hupmannen:etterbuiltjes. Dat is tenslotte de terreurleeftijd; tenminste, ik heb dankzij de Ditle de Wits en Martin Riethergens uit mijn jeugd uitermate onaangename herinneringen aan die leeftijdsklasse.

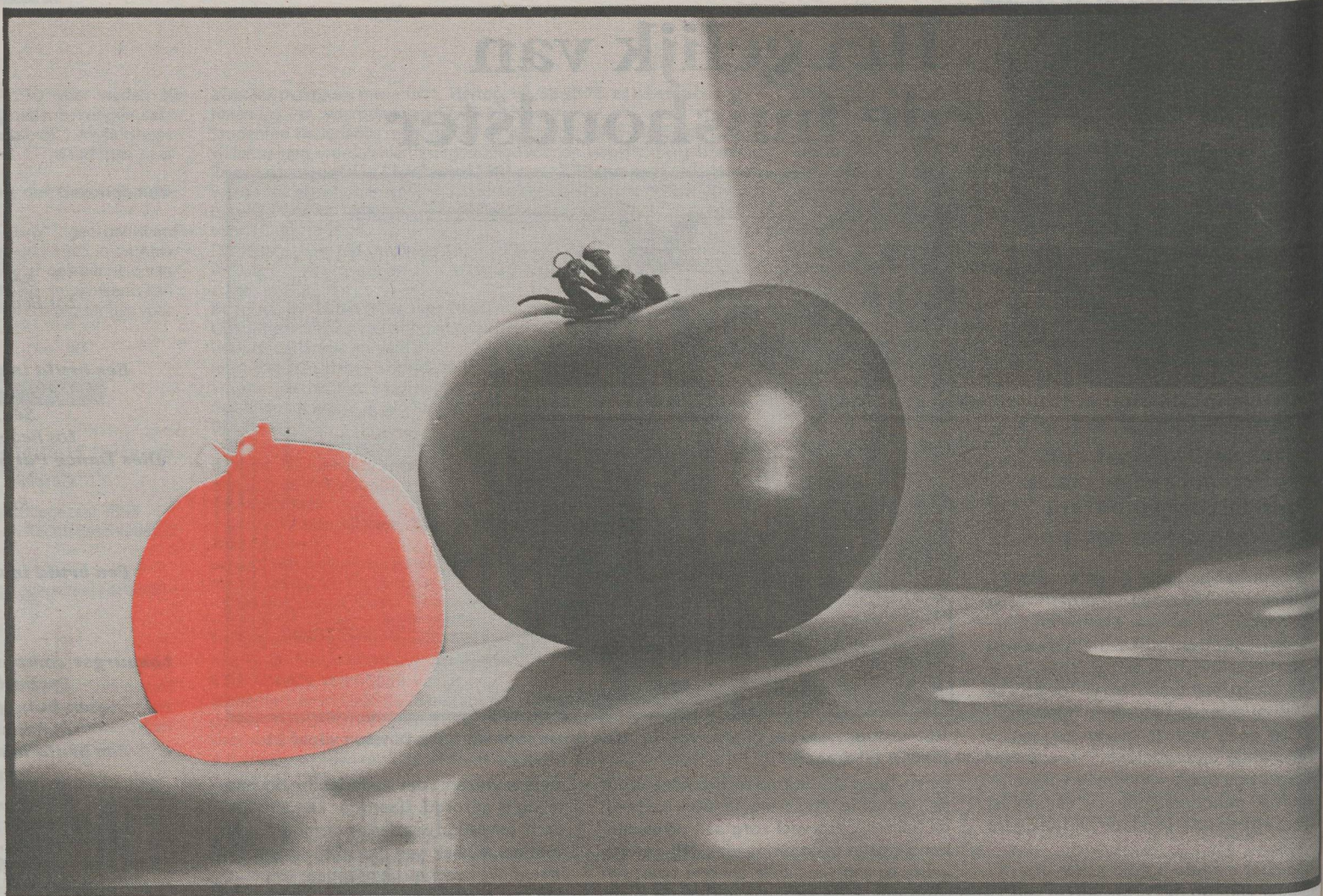
Nee, ik heb het over al die babies die worden geboren, al dat kroost dat je met grote bondeogen aankijkt en waarvan je de bersentjes al ziet knarsen. Die hummels die wankelend hun eerste stapjes zetten, die murmelende poppetjes die in een reflex met hun kleiner dan kleine rimpelbandjes jouw vinger vastgrijpen en niets liever willen dan even aan je borst te lurken. Ik zie die schatjes langsdeinen in de dikke buiken van hun trouwe zwangere moeders die roepen 'Ik wil er wel zés!', ik hoor de geruchten langs mijn kantoordeur fluisteren 'R. is óók al zwanger, M. krijgt er twee!'

Nog maar vijftien jaar geleden was het politiek incorrect om als lesbische vrouw een kinderwens te koesteren. Toen ik in 1983 een scriptie schreef over lesbisch moederschap was dat een hoogst controversieel onderwerp; de literatuurlijst van dat werkstuk bevat maar twee Nederlandse referenties. Ik herinner me nog de verbijstering over het feit dat over zo iets moois en belangrijks niet méér verstandigs was geschreven.

Sla tegenwoordig de kleine annonces in Volkskrant, XL (het COC-clubblad) of Opzij op en het blijkt dat het nu bārst van de lesbische koppels die een leuke donor zoeken. Van politiek incorrect is lesbisch moederschap bij de huidige generatie damesdames tot een hoog goed, ja een Hoog Goed geworden. Zodanig zelfs dat er op televisie aan pamflettisme wordt gedaan. Wat wil je ook: iedere gek, iedere heterolul kan na een avondje uit een kind verwekken; iedere teutebel, iedere heterokut zonder AIDS-vrees of -blaam kan zich na wat stappen in de Tribunal of Bontekooi laten impregneren, maar de keuze voor lesbisch moederschap moet zó doorwrocht zijn dat het erover praten iedere keer weer therapeutische waarde moet hebben - niet voor de aanstaande moeder en haar vrouw, maar voor de toeborende samenleving.

Ik word daar moe van. Ik zou graag een kind willen. Maar ik wil niet dat dat tot een vreugdevolle politieke gebeurtenis wordt. Zo politiek correct als het ooit was om het moederschap te vervloeken als de eerste schakel in de ketenen van het heteroisme, zo juist is het nu om Bewust Lesbisch & Zwanger te zijn. Waarom moeten wij toch altijd zo bijzonder!?

Eva



De dreigende blos

De lagere school. Met dreigende tred komt de meester binnen, de gebroken bloempot in zijn rechterhand. Terwijl zijn spiedende blik langzaam over de klas zeilt, gaan de scherven de lucht in. "Wie heeft dit gedaan?" Sommige hoofden buigen een beetje voorover, niemand zegt iets, ook niet degene die daar in het midden van de tweede rij het bloed naar zijn hoofd voelt stijgen. Die kan alleen maar hopen dat zijn blos onopgemerkt blijft en weer snel zal verdwijnen. Want verhitte wangen, die wijzen in dit soort situaties toch op een slecht geweten.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Grinnkend sputtert dr. Susan Bögels, als universitair docent verbonden aan de vakgroep differentiële en experimentele psychologie van de RL, tegen. "Het gaat niet om een slecht geweten, blozen is geen uitdrukking van schuld." Netzomin is het een teken van verliefdheid of onzekerheid. Het is veel meer een uitdrukking van angst; de angst dat anderen zullen denken dat jij die bloempot van de vensterbank hebt gestoten, of de angst dat anderen, ondanks jouw ontkenningen, toch geloven dat jij verliefd bent op die leuke jongen of dat leuke meisje van de volleybalclub.

Iedereen bloost, vertelt Bögels. Zij gaat door haar wetenschappelijk onderzoek, haar werk als therapeute bij de Riagg en zeker door haar recente optreden in het Kro-televisieprogramma 'Martine' (een programma vol menselijke problemen) als bloosdeskundige door het leven. Mannen blozen dus ook, en zelfs even vaak als vrouwen, zo blijkt uit een Amerikaans laboratoriumonderzoek. In het lab liet men tweeëndertig mensen een voordracht voor de camera houden. Toen de tweeëndertig de beelden later terugzagen, was er slechts één vrouw die niet hoefde te blozen. Dat was een ervaren actrice, de rest verliet met rode konen de ruimte. Wel valt de blos bij mannen wat minder op, mogelijk omdat hun baardgroei een uitstekend camouflagemiddel is, maar misschien ook omdat hun huid wat dikker is.

Pubers worden het vaakst door een bloosaanval overvallen. Logisch, meent de deskundige. "Mensen blozen vanaf hun derde of vierde levensjaar. Eigenlijk vanaf het moment dat ze naar zichzelf door de ogen van anderen kunnen kijken. Juist tussen de twaalf en achttien zijn mensen zich heel bewust van zichzelf en is het heel belangrijk wat anderen van hen denken." Behalve de zorgen over deze zogenaamde 'publieke identiteit' ("Vinden ze me wel leuk?", "Zie ik er niet raar uit?") of een al dan niet terechte beschuldiging, gaan veel mensen ook blozen wanneer ze nadrukkelijk aandacht krijgen. Of deze nou positief is ("Wat zie je er goed uit"), neutraal ("Ben je naar de kapper geweest?") of negatief ("Hier klopt niets van..."). En verder veroorzaken ook gedachten over blozen bijna onherroepelijk een rode gloed op het gezicht.

Blozen hoort heel specifiek bij de mens, dieren bijvoorbeeld, blozen niet. Vaak is het aanleiding voor wat hilariteit, maar wordt meestal door anderen afgedaan als charmant of onbetekenend. Toch, zo ontdekte Bögels tijdens haar werk op het Riagg, gaat een klein percentage (iets minder dan twee procent) van de Nederlandse bevolking gebukt onder het fenomeen. Uit alle macht probeert deze groep de rode kleur te verbergen door sjaals, coltruien, een laag make-up, een zonnebankbruine teint of een

baard. En gevoelige onderwerpen of situaties die de gevreesde sensatie op zouden kunnen roepen? Die gaat men uit de weg. Vermijden, is hier het toverwoord. Sommigen laten een promotie op hun werk lopen omdat ze niet willen spreken in het openbaar en erg opzien tegen de borrels en recepties die ze met een rood hoofd moeten aflopen. Een afspraakje met de andere sekse is voor een aantal mensen ook teveel gevraagd. Soms is het een woord dat mensen helemaal uit hun doen kan brengen. Zo kreeg een mevrouw die op het spreekuur van Bögels aanklopte, het Spaans benaamd van het woord tomaat. Iedere keer als die term viel, was een beetje rouge op de wangen meteen overbodig. "Hoe dat komt? Zij is vroeger veel gepest en voor tomaat uitgemaakt. Dat kan zulke gevolgen hebben."

Een andere cliënt bleek ook in zijn jonge jaren een trauma te hebben opgelopen dat uiteindelijk uitmondde in een bloosfobie. Hij kwam als jonge dienstplichtige tussen een groep soldaten terecht waar seks het onderwerp van gesprek was. Ruige verhalen over vrouwen had hij zelf niet en wanneer hij ze hoorde, moest hij blozen. Niet omdat hij ze gênant vond of te gewaagd, maar uit angst dat de andere dienstplichtigen zouden ontdekken dat hij op seksueel gebied nog niet zo veel had meegemaakt. Zijn blos en zijn onervarenheid, die niet verborgen bleven, leverden hem uiteindelijk de naam groentje op. De bloosangst zat er vanaf dat moment diep in; jaren later nog probeerde hij gesprekken over seksuele onderwerpen te vermijden en als het woord groen viel, voelde hij zich opgelaten en werd hij rood. Uiteindelijk zat het hem zo dwars dat hij de hulp van het Riagg inriep.

Gemiddeld doen dat zo'n vijftien blozers per jaar. Zij krijgen een therapie van een bloosdeskundige, maar fungeren meteen voor de bloos-onderzoekers van de RL (die heel nauw samenwerken met het Riagg) als proefkonijn. Op hen worden de in omloop zijnde therapieën getest. Het lijkt erop dat er twee, de zogenaamde cognitieve therapie en de sociale vaardigheidstraining, even effectief zijn. Het 'groentje' werd onderworpen aan de 'sociale vaardigheidstraining'. In plaats van zich terug te trekken zodra een seksueel getint grapje werd verteld en alle aandacht op zichzelf en zijn blos te richten, oefende hij om een grap terug te maken. "Mensen reageren vaak niet vaardig op het moment dat ze blozen. Doe je dat wel dan krijg je positieve reacties en ga je je zekerder voelen." Een chef van een afdeling van een bedrijf werd met behulp van de cognitieve therapie onder handen genomen. Zijn grootste vrees was dat zijn ondergeschikten hem vanwege het blozen niet meer serieus zouden nemen. Samen met de hulpverlener zocht hij uit in hoeverre zijn opvattingen ook klopten. Zo moest hij een medewerker een uitbrander geven, ook al bloosde hij, en tegelijkertijd opletten of zijn harde woorden ook aankwamen. Verder kreeg hij de opdracht om in een vergadering te blozen en meteen te kijken hoeveel mensen hier aandacht aan schonken. Dat bleken er bar weinig. Sowieso veel minder dan hij zelf had verwacht, want hij leefde in de veronderstelling dat iedereen op hem lette zodra het gebeurde. "Heel vaak blijkt dat de opvattingen van mensen niet overeenstemmen met de praktijk. Ze worden wel serieus genomen. En misschien levert blozen zelfs voordelen op. Er zijn namelijk onderzoekers die menen dat een fout van een blozer makkelijker wordt vergeven dan die van een niet-blozer."

Zo rood als een tomaat. Je zal er maar mee worden gepest, sommige blozers krijgen daar een bloosfobie van. (foto Nelis Tutkey)

Riki Janssen